

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie

Přímé zahraniční investice v České republice

Diplomová práce

Autor: Bc. Petr Stehlík
Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: Ing. Eva Hamplová, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne

Petr Stehlík

Poděkování:

Děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Evě Hamplové, Ph.D. za metodické vedení práce a rady, které mi v průběhu práce poskytovala.

Anotace

Diplomová práce se zabývá přímými zahraničními investicemi v České republice. Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnocení vývoje přímých zahraničních investic v České republice za období 2000 až 2018 a vztahu mezi PZI a vybranými makroekonomickými ukazateli. Těmito ukazateli jsou HDP na obyvatele, míra nezaměstnanosti, průměrná roční míra inflace a produktivita práce. V první části jsou popsány teoretické poznatky o přímých zahraničních investicích a jejich druhy, platební bilance, investiční pobídky, dopady investic na ekonomiku a teoretické poznatky o statistických metodách. V praktické části jsou provedeny statistické analýzy pro zjištění vlivu přímých zahraničních investic na makroekonomické faktory v České republice, zhodnocení vývoje příchozích PZI a dále pak rozdělení PZI na teritoriální a odvětvovou strukturu.

Annotation

Title: Foreign direct investments in the Czech Republic

The diploma thesis deals with foreign direct investments in the Czech Republic. The main goal of this diploma thesis is to evaluate the development of foreign direct investment in the Czech Republic for the period 2000 to 2018 and the relationship between FDI and selected macroeconomic indicators. These indicators are GDP per capita, unemployment rate, average annual inflation rate and labour productivity. The first part describes the theoretical knowledge about FDI and its types, balance of payments, investment incentives, the impact of investment on the economy and the theoretical knowledge about statistical methods. In the practical part, statistical analyses are performed to determine the impact of FDI on macroeconomic factors in the Czech Republic, evaluation of the development of incoming FDI and then the division of FDI into territorial and sectoral structure.

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Cíl práce a metodika	2
3. Přímé zahraniční investice	3
3.1. Charakteristika PZI.....	3
3.2. Formy PZI	4
3.3. Investiční pobídky	7
3.4. CzechInvest	10
3.5. Riziko země.....	11
3.6. Dopad investic na ekonomiku	14
3.7. Platební bilance	16
3.7.1. Horizontální struktura	16
3.7.2. Vertikální struktura	20
4. Statistické metody.....	21
4.1. Metoda časových řad.....	21
4.2. Testování statistických hypotéz.....	22
4.3. Regresní analýza.....	24
4.4. Korelační analýza.....	24
4.5. Analýza rozptylu	25
5. Analýza přímých zahraničních investic v ČR v letech 2000 až 2018	26
5.1. Stav PZI za jednotlivá období	26
5.2. Teritoriální struktura PZI v ČR	31
5.3. Odvětvová struktura PZI v ČR.....	35
5.4. Významné investice v ČR	37
5.5. Přírůstek PZI v ČR	40
5.6. Srovnání s Visegradskou skupinou	42
5.7. Predikce vývoje meziročního růstu přílivu PZI	45
6. Statistické metody PZI.....	46
6.1. Vliv stavu PZI na HDP/obyvatele	47
6.2. Vliv stavu investic na míru nezaměstnanosti	52
6.3. Vliv stavu PZI na míru inflace	57
6.4. Vliv stavu PZI na produktivitu práce	58
6.5. Shrnutí analýzy.....	60
7. Závěr	62
8. Zdroje.....	64
9. Seznam příloh	71

Seznam použitých obrázků

Obrázek 1 - Schvalovací proces (Zdroj: CzechInvest, 1994-2020b).....	9
Obrázek 2 - Moody's Agency Rating (Zdroj: World Government Bonds, ©2020).....	13
Obrázek 3 - Vývoj HDP a vývoj investic (Zdroj: Körner a spol., 2016)	14
Obrázek 4 - Stav PZI 2000-2002 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)	26
Obrázek 5 - Stav PZI 2003-2007 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)	27
Obrázek 6 - Stav PZI 2008-2011 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)	28
Obrázek 7 - Stav PZI 2012-2015 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)	30
Obrázek 8 - Stav PZI 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)	31
Obrázek 9 - PZI v roce 2000 - teritoriální struktura (Zdroj: ČNB, 2002)	32
Obrázek 10 - PZI v roce 2018 - teritoriální struktura (Zdroj: ČNB, 2020)	33
Obrázek 11 - Vývoj PZI 2000,2009,2018 - teritoriální struktura (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB).....	34
Obrázek 12 - Stav PZI v roce 2000 - odvětvová struktura (Zdroj: ČNB,2002)	35
Obrázek 13 - Stav PZI v roce 2018 - odvětvová struktura (Zdroj: ČNB, 2020)	36
Obrázek 14 - Meziroční přírůstek PZI (Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČNB).....	40
Obrázek 15 - Struktura přílivu PZI (Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČNB).....	41
Obrázek 16 - Srovnání s V4 (Zdroj: The World Bank Group, © 2019)	42
Obrázek 17 - Prognoza vývoje PZI v ČR (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)	45
Obrázek 18 - Grafické shrnutí vlivu PZI na HDP na obyvatele a míru nezaměstnanosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	61
Obrázek 19 - Grafické shrnutí vlivu PZI na průměr. roční míru inflace a produktivitu práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	61

Seznam použitých tabulek

Tabulka 1 - Formy PZI (Zdroj: Srholec,2004)	6
Tabulka 2 - Platební bilance (Zdroj: Polouček,2009).....	20
Tabulka 3 - ANOVA (Zdroj: Skalská, 2013, s.86).....	25
Tabulka 4 - Korelace stav PZI na HDP na obyvatele (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	47
Tabulka 5 - Korelace-Praha-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	48
Tabulka 6 - Korelace-Pardubice-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	49
Tabulka 7 - Korelace-Hradec_Kralove-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	50
Tabulka 8 - Korelace-Usti_nad_Labem-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	51
Tabulka 9 - ČR – Stav PZI a míra nezaměstnanosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	52
Tabulka 10 - Korelace-Praha-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	53
Tabulka 11 - Korelace-Pardubice-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	54
Tabulka 12 - Korelace-Hradec_Kralove-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	55
Tabulka 13 - Korelace-Usti_nad_Labem-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	56
Tabulka 14 - Regresní statistika Inflace (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	57
Tabulka 15 - ANOVA Inflace (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	57
Tabulka 16 - Koeficienty Inflace (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	58
Tabulka 17 - Regresní statistika Produktivita práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB).....	58
Tabulka 18 - ANOVA Produktivita práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)...	59
Tabulka 19 - Koeficienty Produktivita práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)	59

Seznam zkratek

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
IBM	International Business Machines Corporation
ICR	Issuer credit ratings, tj. ratingové hodnocení
KBC	Kredietbank ABB Insurance CERA Bank
MMF	Mezinárodní měnový fond
M&A	Mergers and acquisitions, tj. fúze a akvizice
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
PKN	Polský koncern naftový
PPS	Purchasing Power Standard, tj. Standard kupní síly
PSA	Peugeot Sociétés Anonyme
PZI	Přímé zahraniční investice
RWE	Rýnsko-Vestfálská elektrárna
SARIO	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
THFK	Tvorba hrubého fixního kapitálu
TPCA	Toyota Peugeot Citroën Automobile
UNCTAD	Konference OSN o obchodu a rozvoji
UPC	United Pan-European Communications N.V.
USA	Spojené státy americké
V4	Visegrádská čtyřka

1. Úvod

Diplomová práce nese název „Přímé zahraniční investice v České republice“. Výběr tohoto tématu byl proveden na základě mnoha faktorů. Jedním z nich lze určitě zmínit autorův zájem ohledně investic a investičního prostředí v České republice, tudíž se zaměřil zejména na příchozí přímé zahraniční investice. Dalším důvodem autorova výběru je také aktuálnost a nepředvídatelnost budoucího prostředí, avšak které se dá z krátkého časového hlediska odhadnout pomocí časových řad, které autor využívá společně s dalšími statistickými analýzami.

Práce pojednává o toku přímých zahraničních investic, které ovlivňují jak mikroekonomické faktory, tak makroekonomické faktory. Výhody investic se zrcadlí v mnoha oblastech. Za základní oblast je považována tvorba nových pracovních míst, které se utvářejí jak primárně v nové firmě, tak sekundárně na základě dodavatelských vztahů. Mezi další výhody patří zajisté know-how, které se stává v posledních letech čím dál důležitější. Růst přílivu PZI do ekonomiky značí hospodářský rozvoj země a v současné době je velice podpořen globalizací. Výhody vlivu PZI na vybrané makroekonomické ukazatele (HDP na obyvatele, míru nezaměstnanosti, průměrnou roční míru inflace a produktivitu práce) jsou posuzovány pomocí statistických analýz a následně vyhodnocovány jejich přínosy.

Investice v zahraničí lze v obecném aspektu chápat jako projev mezinárodního obchodu. V České republice se postoj k investicím změnil v roce 1998, kdy byly prvně poskytnuty investiční pobídky investorům domácím, ale také zahraničním. Důležitým milníkem byl rok 2004, kdy ČR vstoupila do Evropské unie. Tento krok zlepšil vztah se zahraničím, zapříčinil zlepšení důvěryhodnosti a zjednodušení investování evropských států z pohledu volného pohybu kapitálu, který EU poskytuje.

2. Cíl práce a metodika

Hlavním cílem autora diplomové práce je zhodnocení přílivu přímých zahraničních investic v České republice. Mezi tento hlavní cíl autora patří zhodnocení vývoje PZI v letech 2000-2018 a následná analýza vlivu stavu PZI na HDP na obyvatele, nezaměstnanost, průměrnou roční míru inflace a produktivitu práce.

Prvním dílčím cílem diplomové práce je definice přímých zahraničních investic a vyhodnocení faktorů, které na sebe společně působí. Jedná se o obecné seznámení s teoretickými poznatky, které autor načerpal při získávání a následném zpracování knižních i webových zdrojů. Druhým dílčím cílem z teoretického hlediska je seznámení s metodikou statistické analýzy, díky které budou prováděny následné testy hypotéz a ověření vzájemného vlivu veličin. Třetím dílčím cílem je posouzení vlivu vývoje přílivu PZI a následné zhodnocení globálního posunu vůči zemím Visegrádské skupiny neboli V4 (Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko).

Diplomová práce je členěna na teoretickou a praktickou část, po které následuje autorův vlastní názor na vybrané téma. Pro dosažení stanovených cílů teoretické části diplomové práce provedl autor literární rešerši z knižních, webových zdrojů, ale také pomocí vědecké databáze ScienceDirect. Dále aplikoval metody ekonomické teorie z makroekonomického, ale také mikroekonomické oblasti.

Pro vypracování praktické části bylo použito porovnávání dat z oficiálních internetových zdrojů, především z České národní banky, CzechInvestu a World Bank. V praktické části autor také analyzuje vliv stavu PZI na vybrané ekonomické ukazatele pomocí regresní a korelační analýzy na základě testování statistických hypotéz v programech Microsoft Excel a IBM SPSS Statistics 26. Mezi další metodiky autor zařadil metodu časových řad, podle které vytvořil prognózu vývoje stavu přímých zahraničních investic. Pro porovnání vývoje V4 autor použil data Světové banky a na těchto datech následně provedl komparační metodu.

Literární zdroje jsou rozděleny na knižní a internetové a jsou uspořádány v seznamu dle abecedního pořadí.

3. Přímé zahraniční investice

3.1. Charakteristika PZI

Přímé zahraniční investice můžeme vhodně definovat pomocí devizového zákona č.219/1995 Sb., který byl zrušen zákonem č.323/2016 Sb. v roce 2016, avšak nebyl nahrazen. Přesné znění definice zní: *„Přímou investicí při plnění oznamovací povinnosti takové vynaložení peněžních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových práv a jiných majetkových hodnot, jehož účelem je založení, nabytí nebo rozšíření trvalých ekonomických vztahů investujícího tuzemce nebo tuzemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v zahraničí nebo investujícího cizozemce nebo cizozemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v tuzemsku, a to zejména některou z těchto forem:*

- 1. vznik nebo získání výlučného podílu na podnikání včetně jeho rozšíření,*
- 2. účast v nově vzniklém nebo existujícím podnikání, jestliže investor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na základním kapitálu obchodní společnosti nebo družstva nebo nejméně 10 % podílu na vlastním kapitálu společnosti nebo nejméně 10 % hlasovacích práv nebo jiný podíl na podnikání společnosti přesahující 10 %,*
- 3. další poskytnutí nebo přijetí finančních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot nebo práv v rámci ekonomických vztahů založených přímou investicí,*
- 4. finanční úvěr spojený s dohodou o podílu na rozdělení zisku nebo s výkonem účinného vlivu na řízení podniku,*
- 5. užití zisku ze stávající přímé investice do této investice (reinvestice zisku)“.* (Devizový zákon, §1, odst. 1)

Další definicí, na kterou je vhodné se odkazovat je definice od ČNB, která PZI vymezuje jako: *„Přímá zahraniční investice je taková přeshraniční investice, která odráží záměr rezidenta jedné ekonomiky (přímý investor) získat trvalou účast v subjektu (podnik přímé investice), který je rezidentem v ekonomice jiné než ekonomika přímého investora. Trvalá účast implikuje existenci dlouhodobého vztahu mezi přímým investorem a přímou investicí, která má významný vliv na řízení podniku.“* (ČNB, 2019)

Přímé zahraniční investice nezahrnují pouze počáteční transakci mezi oběma subjekty, ale také dodatečné kapitálové transakce mezi všemi přidruženými podniky. Lze je tedy definovat jako investice, kde má investor za cíl získat podíl v hodnotě nejméně 10 %

na základním kapitálu nebo takovou část podílu, která mu zajistí oprávnění ovlivňovat a kontrolovat řízení firmy. Dle procenta podílu dělíme na přidružené společnosti, které mají od 10 % do 50% podílu, dále pak na dceřiné společnosti, které mají od 50% podílu, a poslední možností jsou pobočky, které jsou 100% vlastněná trvalá zastoupení, kanceláře přímého investora, nebo také pozemky a stavby, které jsou vlastněné nerezidentem. (Srholec, 2004)

Od roku 1998 je změna v evidenci PZI. Dříve se evidovaly pouze investice do základního kapitálu, avšak s rokem 1998 se začal evidovat také reinvestovaný zisk a ostatní kapitál.

Přímé investice = základní kapitál + reinvestovaný zisk + ostatní kapitál

Základní kapitál – počáteční vklad nerezidenta do základního kapitálu společností.

Reinvestovaný zisk – podíl, který patří přímému investorovi, na hospodářském výsledku nerozděleném formou dividend.

Ostatní kapitál – skládá se z přijatých a poskytnutých úvěrů, zahrnuje i dluhové cenné papíry a dodavatelské úvěry, které jsou zachyceny v mezipodnikových pohledávkách a závazcích. (ČNB, 2019)

3.2. Formy PZI

Přímé zahraniční investice je možné rozdělovat podle čtyř základních kritérií viz tabulka č.1. Tato kritéria jsou míra kontroly, motiv vstupu, způsob vstupu a dle specializace mateřské firmy. Mírou kontroly se rozumí podíl zahraničního vlastníka na kontrole společnosti. Motiv vstupu, jež vede zahraničního vlastníka pro vstup do domácí společnosti. Způsob zahraničního vlastníka, který použije pro vstup na tuzemský trh. Specializace mateřské firmy, jež rozděluje firmy procesně a produktově specializované. (Srholec, 2004)

Z hlediska vymezení vstupu do hostitelské ekonomiky je v prvním případě určitě míra kontroly, kterou chce investor ovládat. V tomto kritériu má investor na výběr ze dvou možností. První z nich jsou PZI, které zajišťují pouze menšinový podíl ve vlastnické struktuře podniku. Jako příklad lze uvést podíl Boeingu na Aero Vodochodech. Druhou možností jsou PZI zajišťující většinový podíl, který se rozumí nad 50 % na mění podniku či hlasovacích právech. Příkladem většinového podílu je privatizace Rakovy Rakovník do rukou Procter & Gamberl.

Dalším hlediskem vymezení jsou motivy vstupu pro investora do vybrané ekonomiky, které se dále dělí na tři podskupiny. Prvním motivem vstupu jsou zajisté investoři, kteří

vyhledávají dané trhy a chtějí je ovládnout. Cílem těchto investorů je růst podílu na trhu nebo také omezení nákladů na zásobování. Dalším cílem je omezení konkurence tím, že budou vytlačovat domácí produkci nebo nahrazovat dovoz. Pro tento motiv byl vybrán příklad investice Coca-Coly v Praze. Druhým motivem je vyhledávání faktorů. Cílem tohoto motivu je optimalizace produkce. Tento cíl je velice podobný jako u prvního motivu, který vyhledával trhy, avšak daný motiv je oproti minulému vývozně orientovaný. Příkladem je investice Audi do motorárny v Györu. Třetím motivem vstupu je pro investory vyhledávání aktiv, který má za cíl jednoznačně získat specifická aktiva, která lze označit jako patenty nebo významné obchodní značky. Vstup SABMiller do Plzeňského Prazdroje lze chápat jako příklad tohoto motivu.

Nejdůležitějším hlediskem vymezení vstupu investora do hostitelské země je jeho vlastní forma vstupu, kterou lze rozčlenit na tři podskupiny. (Srholec, 2004) První podskupinou jsou tzv. investice na zelené louce, kterým se také říká greenfield. Tento postup umožňuje investorovi realizovat projekt podle svých představ a není omezen ničím předešlým, avšak jedná se o zdlouhavé řešení z důvodu výstavby nového závodu, vyhledání a následného zaškolení nových zaměstnanců. Typickým příkladem pro greenfield je automobilová továrna TPCA v Kolíně. Druhým způsobem vstupu do hostitelské ekonomiky jsou investice na hnědé louce neboli brownfield, jež je charakteristický změnou vlastnické struktury. Tato forma vstupu se velice uplatňovala v dobách privatizace, kdy se státní podniky prodávaly zahraničním investorům. Příkladem brownfieldu je vstup Volkswagenu do Škoda Auto. Posledním způsobem vstupu investora jsou fúze a akvizice neboli merges and acquisitions. Tento způsob se vyznačuje kapitálovým vstupem do již existujícího podniku. Pojem akvizice lze vnímat jako ekonomické i právní převzetí podniku na základě koupě a prodeje. Naopak pojem fúze se vyznačuje splynutím dvou nebo více podniků v jeden celek, kde podnik pokračuje buď pod novým názvem, nebo si ponechává jeden z původních názvů podniků a další názvy tím zanikají. Pro tento způsob lze uvést příklad převzetí ČSOB finanční skupinou KBC.

Posledním vymezením jsou specializace mateřské firmy, které dělíme na vertikální a horizontální PZI. Vertikální přímé zahraniční investice se vyznačují tím, že jejich cíl se zaměřuje na produktovou specializaci a má rozdílné fáze produkčního řetězce v každé pobočce. Investice těchto podniků směřují nejčastěji do podniků, které mají stejné zaměření. Oproti tomu horizontální přímé zahraniční investice mají za cíl zaměření na procesní specializaci a mají obdobná stadia produkčního řetězce ve všech pobočkách. Tyto firmy naopak investují PZI jako různé fáze produkčního řetězce do jednotlivých zemí. (Srholec, 2004)

Hledisko vymezení	Druhy PZI	Hlavní znaky
Míra kontroly	Podnik s menšinovým zahraničním podílem (associate)	Podíl od 10 do cca 50 % na vlastním jmění či hlasovacích právech
	Podnik pod zahraniční kontrolou (subsidiary)	Kontrolní vlastnický podíl
Motiv vstupu	Trhy vyhledávací (market-seeking)	Cílem je růst podílu na trhu a pokles nákladů na jeho zásobování
		Vytlačují domácí produkci nebo nahrazují dovoz
	Faktory vyhledávací (efficiency-seeking)	Cílem je optimalizace výroby (pokles výrobních nákladů)
		Vývozně orientované
Aktiva vyhledávací (asset-seeking)	Cílem je získání specifických aktiv (patent, obchodní značka)	
Způsob vstupu	Investice na zelené louce (greenfield)	Investice do nových aktiv
	Investice na hnědé louce (brownfield)	Změna vlastnické struktury i investice do restrukturalizace (většina privatizačních PZI)
	M&A (mergers and acquisitions)	Ovládnutí již existujících aktiv
Specializace mateřské firmy	Vertikální PZI	Produktová specializace
		Rozdílné fáze produkčního řetězce v jednotlivých pobočkách
	Horizontální PZI	Procesní specializace
		Podobné fáze produkčního řetězce v jednotlivých pobočkách

Tabulka 1 - Formy PZI (Zdroj: Srholec, 2004)

3.3. Investiční pobídky

Jedná se o nástroj státní hospodářské politiky pro podporu investic a od roku 1998 jsou investiční pobídky využívány na území České republiky. Jejich cílem je mít pozitivní vliv na hospodářský růst skrze přímé či nepřímé finanční podpory. Hlavní cíl investičních pobídek je již zmíněná podpora hospodářského růstu, ale také podpora zaměstnanosti. Jako častý příklad může být uvedena sleva na dani z příjmů, a také hmotná podpora nově vytvářených pracovních míst. (MPO ČR, 2018)

Investiční pobídky jsou nově od 6. září 2019 upraveny zákonem o investičních pobídkách zákon č.72/2000 Sb., kde jako hlavní změnu určuje zvýhodnění projektů, které poskytují vyšší přidanou hodnotu. Těmto projektům nabízí zisk hmotné podpory na nová pracovní místa, a také školení a rekvalifikování zaměstnanců po celé České republice kromě Prahy. Tyto žádosti o nové investiční pobídky schvaluje vláda, jež zkoumá přínosy projektů pro regiony i celý stát. (CzechInvest, 1994-2020a)

V zákoně o investičních pobídkách č.72/2000 Sb. se rozumí: „*investiční pobídkou veřejná podpora ve formě:*

- *slevy na daních z příjmů podle zvláštního právního předpisu,*
- *převodu pozemků včetně související infrastruktury za zvýhodněnou cenu,*
- *hmotné podpory vytváření nových pracovních míst podle zvláštního právního předpisu,*
- *hmotné podpory rekvalifikace nebo školení zaměstnanců podle zvláštního právního předpisu,*
- *hmotné podpory pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku pro strategickou investiční akci, nebo*
- *osvobození od daně z nemovitých věcí ve zvýhodněných průmyslových zónách v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem.“ (Zákon č. 72/2000 Sb.)*

Typy investičních akcí se nacházejí:

- v oborech zpracovatelského průmyslu;
- v technologickém centru;
- v centru strategických služeb. (Zákon č. 72/2000 Sb.)

V oborech zpracovatelského průmyslu se rozumí investiční akce, které mají účel zavést výrobu, zvýšit produkční kapacitu, rozšířit výrobní sortiment nebo zásadně změnit výrobní postup.

V technologickém centru je účel vybudování, zvýšení kapacity nebo rozšíření výstupu o nové produkty. Všechny tyto účely musí splňovat předpis Evropské unie, zejména ty, které se věnují aplikovanému výzkumu, vývoji a inovacím.

V centru strategických služeb je účel zahájit vlastní činnost, zvýšit kapacitu nebo také rozšířit výstup o nové služby. Jako u ostatních typů, zde rovněž musí splňovat předpisy Evropské unie, kde centrum strategických služeb může být realizováno v těchto formách:

- centra pro tvorbu softwaru, která jsou zaměřená na inovací nebo samotnou tvorbu nového produktu;
- datová centra, která ukládají, třídí a spravují data;
- opravárenská centra, která opravují vyspělá zařízení;
- centra sdílených služeb, která se orientují především na převzetí řízení, provozu a administraci vnitřních činností. (Zákon č. 72/2000 Sb.)

Investiční pobídky jsou dále upraveny dalšími normami mimo zákon o investičních pobídkách 72/2000 Sb., a to konkrétně těmito: zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č.338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Investiční pobídky lze poskytovat dvěma způsoby. První způsob je přímá finanční podpora, která může být například jako podpora v podobě dotací na nákup strojů nebo pozemků. Druhý způsob poskytnutí investiční pobídky je nepřímá úleva z požadavku státu vůči ekonomickému subjektu, která je nejčastěji v podobě daňových úlev na předpisech. (Zákon č. 72/2000 Sb.)

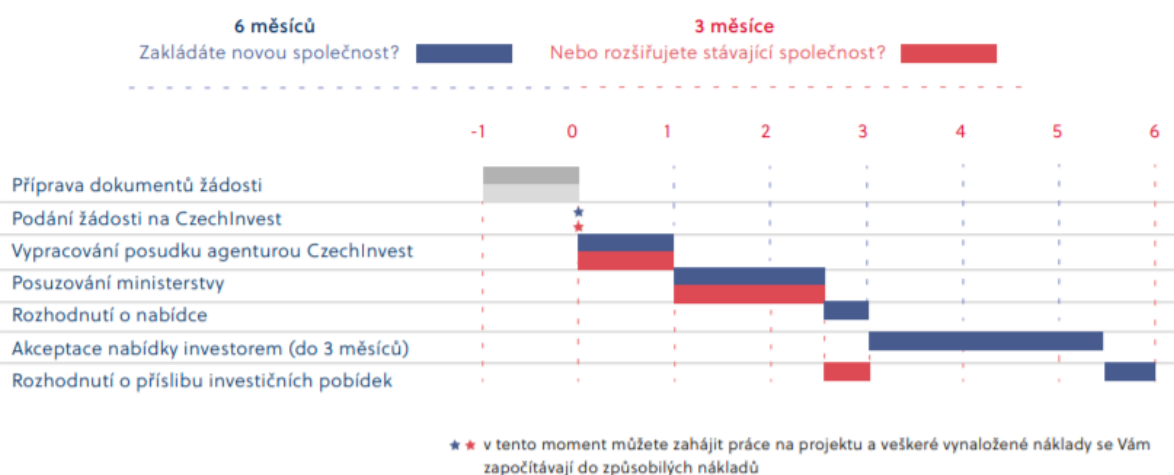
Formy investičních pobídek v České republice jsou:

- sleva na dani z příjmů právnických osob po dobu 10 let;
- hmotná podpora na vytvořené pracovní místo až do výše 300. tis Kč;
- hmotná podpora na školení rekvalifikaci až do výše 50 % školících nákladů;
- hmotná podpora na pořízení dlouhodobého majetku až do výše 10 % způsobilých nákladů. (CzechInvest, © 1994-2020b)

Podmínky investičních akcí jsou povinné v horizontu 3 let od vydání rozhodnutí a pro investiční akce se jedná o počet nových pracovních míst a investice do majetku. Pro zpracovatelský průmysl se jedná o konkrétně minimálně 20 nových pracovních míst a 50-100 milionu Kč, kde musí být alespoň polovina do strojního zařízení. Dále pak pro technologická centra je minimální počet 20 nových míst a minimální investice do majetku 10 milionu Kč, kde rovněž polovina musí být do strojního zařízení. U center datových služeb se podmínky dále podle počtu minimálních nových pracovních míst dělí na vývoj software a datová centra, kde musí být minimálně 20 nových míst, centra sdílených služeb a opravárenská centra, kde je minimum 70 nových pracovních míst, a poté call centra, kde je minimum 500 nových pracovních míst. U center datových služeb není vyžadována minimální investice do majetku. (CzechInvest, © 1994-2020b)

Schvalovací proces trvá 3 měsíce pro rozšíření společnosti nebo 6 měsíců pro založení nové společnosti. Sestavuje se z fází příprav dokumentů žádosti. Následuje podání žádosti na CzechInvest, dále pak agentura CzechInvest vypracuje posudek. Po posudku od CzechInvestu následuje posuzování žádosti ministerstvem a následné rozhodnutí o nabídce pro nově založené společnosti nebo rozhodnutí o příslibu investiční pobídky. Poté je nutné, pouze pro zakládajícího nové společnosti, akceptace nabídky investorem, na kterou má 3 měsíce. Poslední fází je rozhodnutí o příslibu investičních pobídek. Tento postup znázorňuje obrázek č.1. (CzechInvest, © 1994-2020b)

Schvalovací proces

Obrázek 1 - Schvalovací proces (Zdroj: CzechInvest, 1994-2020b)

V neposlední řadě jsou v České republice také zvýhodněné zóny pro investiční pobídky, kde postačuje investovat pouze 50 mil. Kč do majetku a také nabízí 300 000 Kč na nově vytvořené pracovní místo. Jedná se o zóny Most – Joseph, Ostrava – Mošnov a Holešov. (CzechInvest, © 1994-2020b)

3.4. CzechInvest

CzechInvest je agentura, která má za úkol podporovat přísun přímých zahraničních investic do České republiky. Celým názvem se jedná o Agenturu pro podporu podnikání a investice CzechInvest. Předchůdkyní CzechInvestu byla Federální agentura pro zahraniční investice (FAZI). V roce 1992 byla důsledkem rozdělení Československa nucena zaniknout a jako nástupcem byla založena ihned v roce 1992 Česká agentura pro zahraniční investice, která byla v roce 2004 po vstupu do EU sloučena s Agenturou pro rozvoj podnikání a agenturou CzechIndustry z rozhodnutí ministerstva průmyslu a obchodu pod názvem Agentura pro podporu podnikání a investice CzechInvest. Tímto rozhodnutím je podřízena Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR a stává se státní příspěvkovou organizací. (CzechInvest, © 1994-2020c)

CzechInvest přitahuje investory už od roku 1993, kdy v jeho prvním roce fungování dojednal dvě investice o celkové hodnotě 361 milionů korun. Do roku 1998 dojednávají investice o celkové hodnotě 40 miliard korun a mezi její největší dojednané investice patří americká firma Johnson Controls, která obchoduje s automobilovými součástkami a v roce 2020 má v České republice 10 závodů. Dalšími dojednanými investicemi jsou japonský Panasonic AVC nebo také německá Hella-Behr. Velkou roli hrál CzechInvest také ve vstupu německého Volkswagenu do mladoboleslavské Škody Auto. Pro své velké množství dohodnutých investic byla v letech 2000 a 2001 odměněna titulem „Nejlepší investiční agentura v Evropě“ dle britské instituce Corporate Location.

V roce 2017 se výše dojednaných investic blíží k 1 bilionu korun a nyní má pobočku ve 13 městech České republiky, což představuje všechna krajská města, kde Praha a střední Čechy mají společnou kancelář v Praze. Od července 2019 je ve vedení Ing. Patrik Reichl, MBA, který zastává pozici generálního ředitele. Tuto pozici jmenuje a odvolává ministr průmyslu a obchodu. (CzechInvest, © 1994-2020d)

3.5. Riziko země

Důležitým aspektem při rozhodování o investici či půjčce do zahraniční oblasti je tzv. country rating (riziko země). „*Cílem country ratingu země je ohodnotit riziko neplacení zahraničních závazků danou zemí, které vyplývá z jejího ekonomického a světového prostředí.*“ (Durčáková, Mandel, 2003) Rating je důležitý z hlediska realizace hlavně přímých investic, ale také z hlediska realizace portfoliových investic. Týká se veškerých ekonomických subjektů, které operují v zahraničí.

Z hlediska politických rizik se jedná především o to, jak moc je cash flow ze zahraničí zranitelné v závislosti na politických činech zahraničních vlád. Riziko znárodnění může mít dopad na okolí, jelikož požadavkem státu je udržet nízké mzdy a mít zisk ze zahraničí. Toto riziko může vést v krajním případě ke znárodnění bez náhrady, ale většinou se jedná o náhradu z historického hlediska, která je ale několikrát menší než skutečná hodnota. Dalším politickým rizikem je zablokování plateb, kterou lze provést omezením směnitelnosti své národní měny. Tento čin lze obejít nákupem a vývozem zboží ze země, avšak nese velké ztráty. Posledním politickým rizikem jsou další restriktivní opatření vlády, do kterých můžeme řadit některá omezení v objemu prodejů určitého produktu. Jako příklad lze uvést španělskou vládu v 70. letech minulého století, kdy byl omezen prodej automobilky Fordu na španělském trhu na 10 %. (Durčáková, Mandel, 2003)

Ekonomická rizika obsahují velké množství faktorů, které mohou výrazně ohrozit cashflow. Mezi nejčastější faktory patří

- inflace;
- hospodářský cyklus;
- pohyb kursu a úrokové míry;
- platební neschopnost země.

Celosvětově uznávané agentury, které vytvářejí žebříčky country ratingu, jsou Moody's, která byla založena v roce 1909 v USA, dále pak Standard&Poor's, která byla založena v roce 1860 v USA a vydala první country rating v roce 1916, další je The Japan Bond Research Institute, Fitch/IBCA a Duff & Phelps. V České republice najdeme například agenturu regionálního významu Czech Rating Agency, která byla založena v roce 1998. (Durčáková, Mandel, 2003)

Základní metody country ratingu jsou:

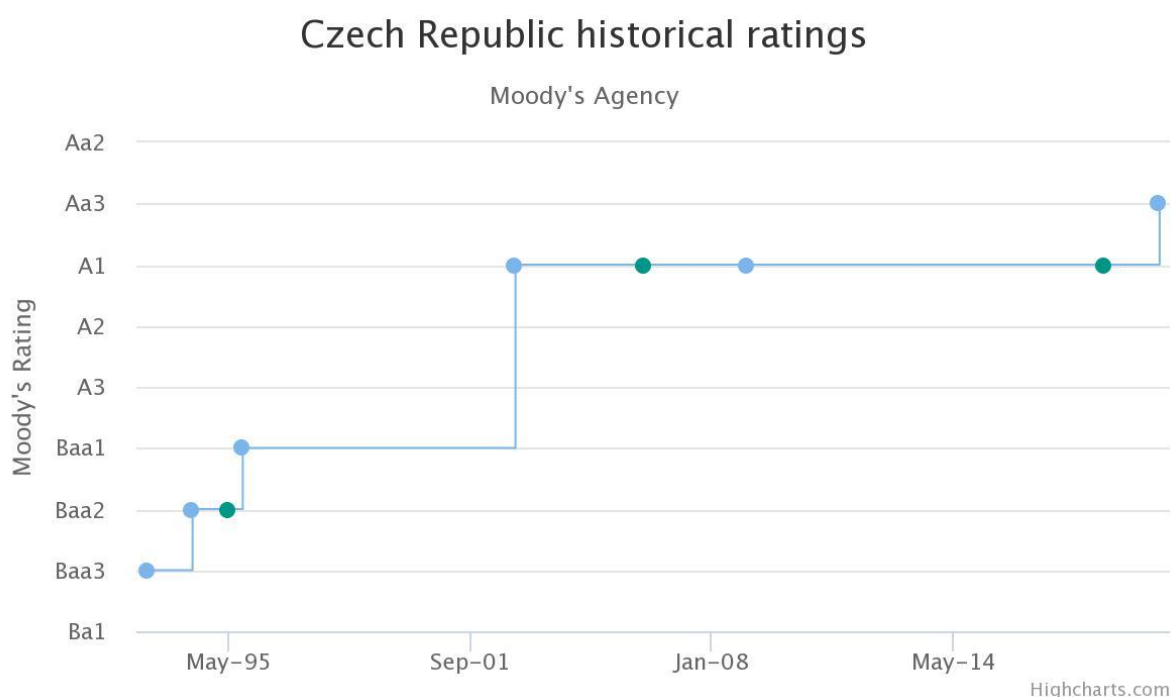
- názorová analýza;
- faktorová analýza;
- inspekční návštěvy.

Názorová analýza je hodnocena pomocí subjektivního hodnocení 75 až 100 světových bank, které znázorňují míru ochoty v dané zemi investovat. Každá banka má jinou váhu dle její významnosti ve světovém bankovníctví. Z dlouhodobé analýzy je zřejmé, že banky dávají lepší hodnocení bližším zemím a zemím, kde mají vlastní zájem.

Faktorová analýza je podobná analýze, kterou provádějí v praxi renomované agentury. Index rizikovitosti je vypočten jako vážený průměr, kde má 50 % váhy politická rizika, 25 % finanční rizika a 25 % ekonomická rizika. Pro vypočtení politického rizika (PR) se počítá s 13 indikátory, které dají maximálně 100 bodů. Mezi politické indikátory patří tyto: ekonomická očekávání vs. realita, selhání ekonomických záměrů vlády, stabilita politického vedení, zahraniční konflikty, korupce ve vládě, význam armády v politice, význam náboženství v politice, síla právní tradice, nebezpečí rasových a národnostních nepokojů, nebezpečí politického terorismu, nebezpečí občanské války, rozvinutost politického systému, kvalita byrokratického aparátu. Výpočet finančního rizika (FR) je sestaven z pěti indikátorů, které mají v součtu maximálně 50 bodů. Mezi finanční indikátory patří: možnost platební neschopnosti, odklad ve splacení dodavatelských úvěrů, možnost neuznání závazku vládou, možnost ztrát z devizové kontroly, možnost vyvlastnění soukromých investic. Ekonomická rizika (ER) mají 6 indikátorů a celkově mohou dostáhnout 50 bodů. Mezi ekonomické indikátory patří: riziko inflace, podíl dluhové služby na ročním exportu zboží a služeb, krytí měsíčního importu devizovými rezervami, platební disciplína importérů, podíl salda běžného účtu na exportu zboží a služeb, procentní poměr mezi černým a oficiálním kurzem. Celkový rating se vypočítá podle vzorce $ICR=0,5*(PR+FR+ER)$ a v součtu tedy může mít maximálně 100 bodů. (Durčáková, Mandel, 2003)

Závažnosti rizik dle faktorové analýzy jsou:

- velmi vysoké riziko od 0 do 49,5 bodů;
- vysoké riziko od 50 do 59,5 bodů;
- mírné riziko od 60 do 69,5 bodů;
- nízké riziko od 70 do 84,5 bodů;
- velmi nízké riziko od 85 do 100 bodů. (Durčáková, Mandel, 2003)

Obrázek 2 - Moody's Agency Rating (Zdroj: World Government Bonds, ©2020)

Dle agentury Moody's byla Česká republika v roce 1993 na velmi špatném investičním pořadí, kde byla na hranici, jestli se vůbec vyplatí investovat. Nesla označení Baa3, které je charakteristické tím, že země má schopnost plnit své finanční závazky, ale je zde velké riziko toho, že bude ekonomicky oslabena a nemusí být dále schopna dostát své finanční závazky. V roce 1994 postoupila na Baa2, která je velice podobná předešlé Baa3, avšak už je zde o něco menší riziko. V dalším roce tedy 1995 znovu postoupila v žebříčku na úroveň Baa1, která už je velmi blízko k A3, jenž už má daleko lepší hodnocení v budoucím dostání závazků. Dalším postupem byl až v roce 2002 obrovský skok až do A1, která velmi dobře charakterizuje silnou schopnost plnit finanční závazky, avšak stále je trochu citlivá na změny v okolí než vyšší ratingové skupiny. Od roku 2019 se Česká republika nachází v ratingové skupině Aa3, která se už velmi málo liší od dlužníka s nejvyšším hodnocením. (World Government Bonds, ©2020)

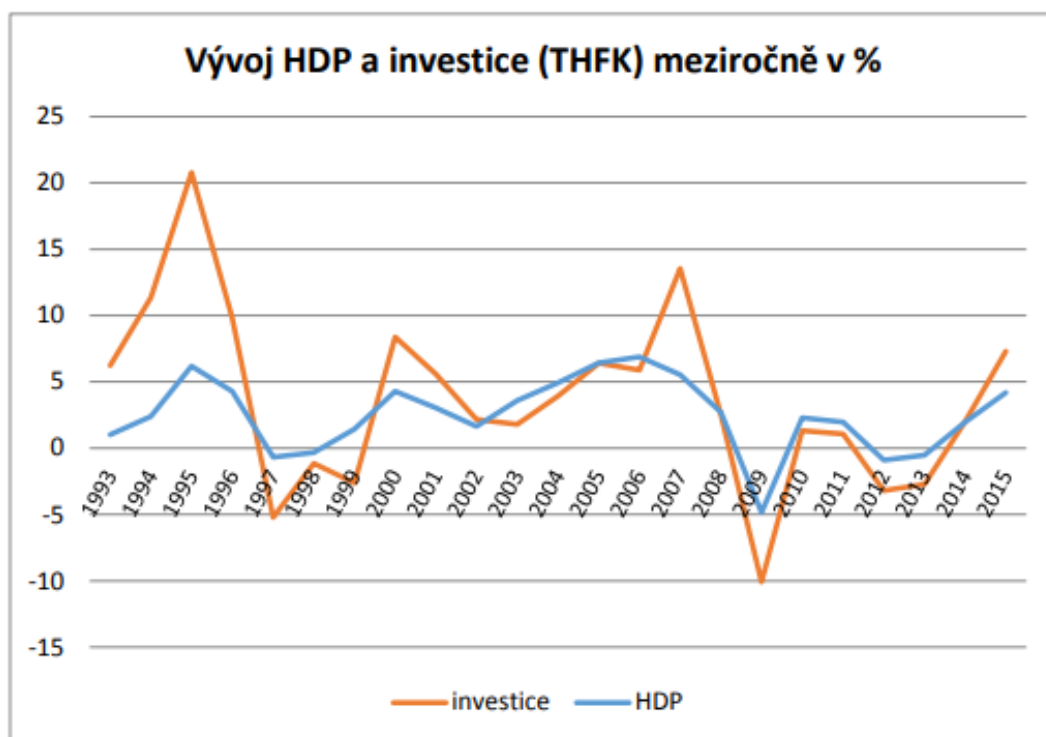
3.6. Dopad investic na ekonomiku

Důležité je brát ohled na vyspělost ekonomiky, protože jiný efekt bude mít investice na vyspělou ekonomiku, která má dostatečný kapitál, a jiný do malé ekonomiky, která disponuje hlavně levnou pracovní silou.

Vývoj investice ovlivňuje mnoho ekonomických faktorů:

- HDP;
- regionální trh práce;
- technologický transfer;
- výše vyplacených mezd;
- saldo finančního účtu.

Je prokázáno, že vývoj investic velmi silně koreluje s vývojem HDP. (Körner a spol., 2016) Kapitál, který je poskytován skrze přímé zahraniční investice, plyne do národní ekonomiky, a tím pozitivně ovlivňuje využívání zdrojů a navyšování bohatství. Tvorbu hrubého fixního kapitálu (THFK) lze vyjádřit jako hodnotu pořízených hmotných či nehmotných investic do majetku, avšak který nebude spotřebován, ale bude následně využit pro další produktivní činnost. Tento znázorňuje obrázek č.3.

Obrázek 3 - Vývoj HDP a vývoj investic (Zdroj: Körner a spol., 2016)

Přímé zahraniční investice jsou velice vlivné na regionální trh práce. Tento vliv je brán jako výrazně pozitivní z důvodu nově vytvořených pracovních míst. Závisí na způsobu, kterým jsou vytvořeny vazby mezi investorem a regionem. Pracovní příležitosti jsou vytvořeny buď přímo, nebo nepřímo. Přímé odpovídají počtu zaměstnanců pobočky a nepřímé vyplývají v reakci na činnost pobočky. Z makroekonomického hlediska lze chápat, že jsou pracovní místa přímo vytvořená na základě výdajů zaměstnanců či akcionářů pobočky. Horizontální hledisko je nepřímé vytvoření pracovních míst, které jsou výsledkem konkurence podniků. Vertikální hledisko je také nepřímé vytvoření pracovních míst, ale z důsledku odběratelsko-dodavatelských vztahů. Mezi negativní dopady lze uvést riziko přebrání zaměstnanců do nového podniku, a tím následné vytlačení domácího podniku. (Münich, Dinga, 2010)

Mezi další vlivy patří určitě také technologický transfer přes přímé zahraniční investice, díky kterému roste produktivita domácí ekonomiky. Hlavním zaměřením je zahraniční obchod, který je významný jako kanál pro technologický transfer. Velice důležité jsou obchodní vazby na zahraničí. Při přílivu PZI velmi vzrůstá technologický transfer, ale pouze v zemích, které mají rozvinutý lidský faktor a dostatečně dobře absorbují tyto znalosti. Technologický transfer lze měřit jako příspěvek k růstu souhrnné produktivity faktorů a je závislý na technologické mezeře mezi domácími firmami a podniky pod zahraniční kontrolou. (Wokoun, Tvrdoň, 2010)

Dalším vlivem PZI je výše vyplacených mezd. Častým jevem je, že zahraniční podniky mají vyšší vyplacené mzdy než domácí podniky, a tudíž lze chápat tento jev jako pozitivní. Díky vyšším vyplaceným mzdám roste životní úroveň pracovní síly. Tento faktor ale také závisí na původu investice, protože v některých zahraničních zemích je zvykem dávat větší finanční odměny a v některých ne. Vyšší vyplacené mzdy mohou mít také negativní dopad, a to konkrétně odlákání kvalitní pracovní síly z domácích podniků do zahraničí.

Při PZI do domácí ekonomiky se zvyšuje saldo finančního účtu, který je tvořen zejména přímými zahraničními investicemi, a tím celkově zvyšuje saldo platební bilance, protože neexistuje žádná kompenzace tohoto proudu investic. Tento stav trvá v první fázi investice, avšak v druhé fázi dochází k repatriaci zisku a ovlivní negativně platební bilanci. Tento stav se nachází stejně, avšak opačně v zahraniční zemi, odkud firma investuje.

Mezi negativní dopady lze zařadit vytlačování domácích podniků plynoucí z nedokonalé konkurence, odchod pracovníků domácích firem k zahraničním podnikům za vyšší mzdou a lepšími pracovními podmínkami, závislost na zahraničí díky jednostranné zaměřenosti, duální ekonomika a deskilling, který znamená rušení pracovních míst a následné

nahrazení automatizovanými technologiemi. Tento proces šetří náklady společnosti. (Körner a spol., 2016)

3.7. Platební bilance

Platební bilance lze označit za jednu z hlavních makroekonomických ukazatelů, která zaznamenává veškeré ekonomické transakce domácích subjektů se zahraničím. Vyjadřuje tedy ekonomické vazby se zahraničími státy a objem exportu a importu dané země. Nejčastěji se jedná o její roční přehled, avšak vytvářejí se i její čtvrtletní a měsíční části. (Polouček, 2009, s. 353) Dle definice českého statistického úřadu jí lze označit jako „*systematický způsob zachycení ekonomické transakce se zahraničím (tj. mezi rezidenty a nerezidenty) za určité časové období.*“ (Český statistický úřad, 2014)

3.7.1. Horizontální struktura

Horizontální struktura se většinou dělí do 4 skupin, které se ale poté podrobněji dělí až na 100 dílčích účtů. Rozdělení do dílčích účtů zvyšuje přehlednost a vytváří skupiny dle druhu ekonomických transakcí.

1. Běžný účet

Běžný účet se dále dělí na:

- obchodní bilance;
- bilance služeb;
- bilance výnosů;
- běžné převody. (Durčáková, Mandel 2003)

Obchodní bilance je nejznámější částí platební bilance. Zahrnuje všechny export a import zboží ze země i do země. Jedná se o jednu z nejdůležitějších položek běžného účtu. Pro záznam údajů je důležité pouze datum převodu vlastnictví. Jako kreditní položku označujeme exportní příjmy a jako debetní položku lze označit importní výdaje. Nedílnou součástí je také porovnání příjmů a výdajů, které v kladném případě lze označit jako přebytek a v záporném jako schodek. Při obchodní bilanci se využívá termín směnné relace (anglicky terms of trade), jež vyjadřuje index relativních cen exportu a importu. (Polouček, 2009, s. 355)

Bilance služeb je další složkou běžného účtu, která zachycuje tok mezinárodních služeb. Je těžce představitelná, tudíž se pro ni často používá název neviditelná bilance. Kreditní a debetní položky jsou rozřazeny stejně jako u obchodní bilance, tedy příjmy jsou kreditní

položkou a výdaje jsou debetní položkou. Do hlavních složek patří doprava, ubytovací služby, stavební práce, pojištění, telekomunikační služby a taxa za využívání duševního vlastnictví. Bilance služeb roste velmi díky cestovnímu ruchu a v České republice je aktivní složkou. Když součet obchodní bilance a bilance služeb je kladný, tak lze považovat zemi za čistého exportéra, v opačném případě za čistého importéra.

Bilance výnosů vyznačuje mezinárodní tok důchodů. Příjmy z importu obsahují veškeré výnosy, které plynou z investovaného domácího kapitálu v zahraničí, a naopak export obsahuje výnosy, které byly vyplaceny zahraničním investorům v domácí ekonomice. Ohledně kreditní a debetní stránky výnosu lze označit příjmy rezidentů v zahraničí za kreditní stranu a příjmy nerezidentů pracujících v tuzemsku za debetní stranu. Vykazuje příchozí a odchozí úroky, dividendy, zisk a další výnosy. Saldo bilance výnosů může být záporné z důvodu velkého množství cizinců, kteří mají větší příjmy než tuzemští pracující v zahraničí. V České republice bilance výnosů negativně ovlivňuje platební bilanci. (Revenda a spol., 2012)

Běžné převody jsou poslední složkou běžného účtu. Zahrnují jednostranné platby, které vedou buď do zahraničí nebo ze zahraničí, ale nesmějí směřovat ke vzniku závazku, tudíž neexistuje žádná paralelní protihodnota. Jako častý příklad pro tyto převody lze používat převod peněz jednoho státu do mezinárodní organizace nebo také mezinárodní humanitární pomoc. Dalším příkladem běžných převodů jsou odvody daní z příjmů a příspěvek na sociální zabezpečení občanů, kteří pracují v zahraničí. Jako debetní složku v tomto případě označíme veškeré převody do zahraničí, a naopak veškeré převody ze zahraničí označíme jako kreditní položku. (Polouček, 2009, s. 355)

2. Kapitálový účet

Kapitálový účet nepatří do hlavních částí platební bilance z hlediska objemu účtovaných transakcí. Neobsahuje velké množství transakcí, které se účtují. Na tento účet se zapisují příjmy ze strukturálních a dalších fondů, kde v případě České republiky se jedná o fondy Evropské unie. Další položkou, kterou se na tento účet zapisují, jsou převody kapitálového charakteru, které jsou spojené s migrací obyvatelstva, promíjením dluhů nebo také nehmotných práv. Do roku 1993 se na tento účet zapisovaly všechny investice a finanční transakce, ale s rokem 1993 vešla v platnost pravidla pro sestavování platební bilance od MMF. (Durčáková, Mandel 2003, s. 18)

3. Finanční účet

Finanční účet patří mezi důležité části platební bilance. S běžným účtem se řadí mezi největší z hlediska významnosti. Zaznamenávají se na něj veškeré transakce, které mají spojitost s pohybem kapitálu do zahraničí. Pro účely toku kapitálu je několik důvodů: půjčky domácích rezidentů v zahraničí a prodej aktiv zahraničním subjektům od domácích rezidentů. Kreditní vstup do platební bilance má podobu přílivu kapitálu, a naopak odliv kapitálu má podobu debetního vstupu do platební bilance. (Polouček, 2009, s. 360)

Finanční účet můžeme dále rozdělit do 4 skupin:

- Přímé investice;
- Portfoliové investice;
- Finanční deriváty;
- Ostatní investice. (Polouček 2009, s. 361)

Přímou investici lze označit jako veškeré investice, které splňují podmínky definované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj: „*Přímá zahraniční investice odráží záměr rezidenta jedné ekonomiky (přímý investor) získat trvalou účast v subjektu, který je rezidentem v ekonomice jiné než ekonomika investora (přímá investice). Trvalá účast implikuje existenci dlouhodobého vztahu mezi přímým investorem a přímou investicí a významný vliv na řízení podniku. Přímá investice zahrnuje jak původní transakci mezi oběma subjekty, tak všechny následující kapitálové transakce mezi nimi a mezi afilovanými podniky, zapsanými i nezapsanými v obchodním rejstříku.*“ (Polouček 2009, s. 361) Další nezbytnou podmínkou je vlastnění alespoň 10 % akcií nebo hlasovacích práv firmy. Uskutečnění přímé investice může být provedeno několika typy. Prvním typem je založení nového podniku, která lze také označit jako investice na zelené louce, kterou byla zmíněná již dříve. V tomto typu se jedná o vybudování zcela nového komplexu, který nebyl dosud využíván pro průmyslovou výrobu. Investor má v tomto případě maximální kontrolu nad všemi kroky založení, realizace i výroby. Dalším způsobem uskutečnění přímé investice může být zakoupení podílu v existující společnosti. Tento způsob byl velmi hojně využíván v době privatizace státních podniků a je spojen s tranzitivními ekonomikami. Výhodou tohoto způsobu je velké množství ušetřeného času. (Polouček 2009, s. 361) Přímou investici lze určit tímto vztahem:

$$\text{Přímá investice} = \text{Základní kapitál} + \text{Reinvestovaný zisk} + \text{Ostatní kapitál}$$

Portfoliové investice se také zaznamenávají na finanční účet a nemusejí být tak dlouhodobé jako přímé investice. Jsou vymezeny tím, že nesplňují podmínku kontrolního podílu ve společnosti, a také často zahrnují finanční prostředky, se kterými se obchoduje na finančních trzích. Mají dva charaktery, kde prvním z nich je majetkový, který představuje investice především do akcií zahraničních společností, podílových listů, depozitních stvrzenek. Druhým charakterem jsou dluhové portfoliové investice, kterým lze rozumět jako investicím do vládních a dalších dluhopisů, státních pokladničních poukázek. (Polouček, 2009, s. 362)

Finanční deriváty jsou pro Českou republiku nejmenší částí platební bilance. Lze je definovat jako finanční instrumenty, které využívají především banky, aby zajistily obranu proti měnovým, úrokovým nebo jiným rizikům z jejich vlastních aktivních operací.

Poslední částí finančního účtu jsou ostatní investice, které se ještě dělí dle časových a sektorových kritérií. Podle časových kritérií se dále dělí na dlouhodobé a krátkodobé investice a dle sektorových kritérií se dělí na centrální banku, obchodní banky, vládu a ostatní sektory. (Polouček, 2009, s. 362)

4. Saldo chyb a opomenutí

Vyjadřuje dopočtovou položku mezi konečným saldem běžného, kapitálového a finančního účtu na straně první a na druhé straně změna devizových rezerv. Představují saldo neidentifikovaných toků zmíněných účtů. Saldo chyb a opomenutí napravuje nepřesnosti v evidenci platební bilance. Údaje jsou často získávány nepřímo na základě technik zpracování dat. Firmy často podhodnocují hodnotu vývozu nebo také naopak nadhodnocují hodnotu dovozu, čímž získají nižšího daňového základu. Častá příčina je také to, že v zahraničním obchodě je zboží doručeno, avšak platba není současně s doručením zaznamenána z důvodu odložení, zpoždění nebo jiného závažného důvodu. (Polouček, 2009, s. 363)

5. Změna devizových rezerv

Devizové rezervy slouží pro financování platební nerovnováhy a také nepřímé regulace velikosti zmíněné nerovnováhy pomocí intervencí na devizovém trhu. Jedná se o zahraniční aktiva centrální banky. Nejčastěji jsou tyto aktiva centrální banky ve formě vkladů u zahraničních bank, poskytnutých úvěrech, pokladničních poukázek a také vládních dluhopisů. Hlavním faktorem, který ovlivňuje změny devizových rezerv, je devizový kurz. Změna devizových rezerv je zapříčiněna změnou hodnoty domácí měny oproti hodnotě měny, kde jsou uloženy devizové rezervy. Například při poklesu hodnoty domácí měny, oproti měně, ve které

jsou uloženy devizové rezervy, se hodnota devizových rezerv zvýší. V platební bilanci lze označovat zvýšení rezerv záporným znaménkem neboli také debet, a snížení rezerv kladným znaménkem neboli také kredit. Součet všech kreditních a debetních složek musí být roven nule. (Polouček, 2009, s. 364)

3.7.2. Vertikální struktura

Vertikální struktura platební bilance je sestavována na základě podvojného účetnictví, což znamená, že veškeré zaznamenané transakce vstupují do platební bilance dvakrát. V prvním případě se jedná o kreditní stranu a podruhé na debetní stranu. Příjmy od zahraničních subjektů jsou označovány za kreditní stranu a jsou zaznamenány s kladným znaménkem +. Naopak veškerá platba do zahraničí se zapisuje na debetní stranu a je označena záporným znaménkem -. Znaménka jsou pouze účetní vyjádření a nemají žádný vliv na hodnotu platby. Pro vytváření nabídek deviz jsou zapotřebí kreditní transakce, a naopak debetní transakce zvyšují poptávku po devizách. Díky použití podvojného účetnictví je vždy platební bilance jako celek vyrovnaná. To neplatí pro jednotlivé složky platební bilance, které nemusejí být vždy vyrovnané, ale je důležité, aby celek kreditní i debetní strany byl stejný. Při součtu mohou nastat další dvě možnosti, při kterých nebude celek kreditní i debetní strany stejný. První situace, kdy součet kreditních operací je vyšší než součet debetních operací, se nazývá přebytek neboli schodek platební bilance. Naopak druhá situace, kdy je součet kreditních operací nižší než součet debetních operací, se nazývá deficit. Přehled vertikální struktury je uveden v tabulce č.2. (Polouček, 2009, s. 354)

Kreditní operace (+)	Debetní operace (-)
Export zboží	Import zboží
Export služeb	Import služeb
Příliv výnosů	Odliv výnosů
Příliv převodů	Odliv převodů
Příliv kapitálu	Odliv kapitálu
Snížení devizových rezerv	Zvýšení devizových rezerv

Tabulka 2 - Platební bilance (Zdroj: Polouček, 2009)

4. Statistické metody

4.1. Metoda časových řad

Pojem časových řad je možné chápat jako chronologicky uspořádané sledované hodnoty náhodné veličiny. Mají obrovský význam při předpovědi a plánování důležitých rozhodnutí. Jedná se o numerickou proměnnou, která je závislá na čase, kdy byly hodnoty získány.

Jako příklad lze uvést:

- počty výrobků v jednotlivých měsících;
- výdaje domácnosti;
- indexy spotřebitelských cen za jednotlivá období;
- počty studentů na základních školách.

Dělení časových řad lze uvést podle různých hledisek:

- prvním hlediskem je charakter dat;
 - intervalové časové řady – tato data jsou sledována v určitých intervalech (měsíc, rok atd.) a shrnují se pomocí součtů nebo aritmetických průměrů;
 - okamžikové časové řady – tato data jsou sledována k určitému okamžiku (datum, konkrétní hodina) a shrnují se pomocí prostého chronologického průměru při stejných vzdálenostech;
- druhé hledisko je periodicitu neboli podle pravidelnosti, s jakou jsou data sledována;
 - časové řady údajů ročních;
 - časové řady krátkodobé;
- třetím hlediskem je druh sledovaných dat;
 - časové řady, které mají absolutní ukazatele;
 - časové řady, které mají odvozené charakteristiky – kumulativní.

Hlavním cílem časových řad je většinou predikce budoucích hodnot a její následná analýza chování. Výsledné hodnoty jsou bohužel zatíženy chybou a představují pouze pravděpodobný odhad. (Skalská, 2013)

Složky časové řady rozložené pomocí aditivního rozkladu jsou:

- trend;
- sezonní složka;
- cyklická složka;
- náhodnost.

$$Y_t = T_t + S_t + C_t + E_t$$

Trend (T_t) je charakteristický dlouhodobou změnou ve vývoji hodnot analyzovaného ukazatele a dlouhodobým růstem či poklesem jeho střední hodnoty. Je zapříčiněn stejnosměrnými faktory lze také nastat konstantní trend, který trvá dlouhodobě. Trendy se rozlišují na klesající nebo rostoucí, dále na strmé nebo mírné.

Sezónní složka (S_t) charakterizuje opakující se odchylky od trendu v určitém časovém období. Typickým příkladem pro sezonní složku je období změn ročního období nebo školních prázdnin.

Cyklická složka (C_t) je typická kolísáním okolo trendu. Jedná se o dlouhodobější stádia poklesu či vzrůstu.

Náhodná složka (E_t) je zbytek v časové řadě po odečtení trendové, sezonní i cyklické složky. Je charakteristická náhodnými pohyby a působí na ni vlivy, které nelze popsat. (Skalská, 2013, s.190)

4.2. Testování statistických hypotéz

Testování statistických hypotéz lze použít v tom případě, kdy jsou známy domněnky neboli předpoklady o základním souboru, které se chtějí ověřit. Za nulovou hypotézu se označuje hypotéza, která by vedla k závažné chybě. Každé tvrzení o základním souboru se musí testovat a následně ověřit hypotézu, zdali byla zamítnuta či nikoliv.

Druhy hypotéz jsou:

- nulová hypotéza H_0 ;
- alternativní hypotéza H_1 ;
- oboustranná hypotéza;
- jednostranná hypotéza.

Nulová hypotéza je tvrzení, které vyjadřuje, že není žádný rozdíl mezi testovanými hodnotami. Jako příklad lze uvést $f=f_t$ nebo $\mu=0$. Vždy se předpokládá, že nulová hypotéza platí. Neoprávněné zamítnutí nulové hypotézy se nazývá chyba I. druhu. Naopak chybou II. druhu se nazývá nesprávné přijetí nulové hypotézy. U nulové hypotézy se stanovuje hladina významnosti α , která je obvykle 0,05.

Alternativní hypotéza je tvrzení, které popírá platnost nulové hypotézy. Vysvětluje, že existuje určitý vztah nebo závislost mezi soubory proměnných. Jako příklad lze zde jednoduše ukázat opaky, které byly ukázány u nulové hypotézy, $f \neq f_t$ nebo $\mu \neq 0$.

Oboustranná hypotéza je druh alternativní hypotézy, kdy rozdíl je jakýkoliv, a to k menším, ale také k větším hodnotám. Jako příklad lze uvést, že určitá část populace je ve věku 65 let, alternativní hypotézu tedy lze označit jako $\mu \neq 65$.

Druhým typem alternativní hypotézy je jednostranná hypotéza, která řeší rozdíl pouze z jedné strany. Jako příklad si lze uvést, že určitá část populace je rovna nebo starší 65 let, alternativní hypotézu označíme tedy jako $\mu < 65$. (Skalská, 2013)

Postup při testování hypotéz

V prvé řadě je důležité zvolení správné formulace nulové hypotézy H_0 a alternativní hypotézy H_1 . Dalším bodem postupu je zvolení chyby I. druhu, kdy je zvolena minimální pravděpodobnost na zamítnutí $1-\alpha$, což většinou znamená 0,975 pro oboustrannou a 0,95 pro jednostrannou hypotézu. Dalším důležitým postupem je zvolení vhodného druhu testu a testového kritéria. Poté se určí kritický obor, jehož základem je hladina významnosti a rozdělení pravděpodobnosti. Posledním bodem postupu je vyhodnocení výsledku testu, které může mít dva výsledky. První je zamítnutí nulové hypotézy, a to znamená, že hodnota testového kritéria patří do oboru nepřijetí. Druhá možnost je nezamítnutí nulové hypotézy, tedy přijetí alternativní hypotézy, která nastane, když výsledná hodnota testového kritéria patří do oboru přijetí. (Skalská, 2013)

4.3. Regresní analýza

V praxi je mnoho případů, kdy je nutné zkoumat závislost veličin, protože neexistuje jednoznačný vztah jako například u objemu a hmotnosti. Při nejednoznačném vztahu dvou veličin se jedná o stochastické závislosti neboli závislosti statistické. Při regresní analýze je úkolem pouze zjištění závislosti mezi veličinami.

Druhy regresní analýzy

- Jednoduchá regresní analýza

Jedná se o analýzu, která má za úkol popis závislosti dvou numerických veličin. Model závislosti je většinou lineární, polynomiální, hyperbolický atd.

- Vícenásobná regresní analýza

Jedná se o analýzu, která má za úkol popis závislosti jedné veličiny na skupině jiných numerických veličin. Model závislosti je většinou aditivní, multiplikatívni atd.

- Vícerozměrná regresní analýza

Jedná se o analýzu, která má za úkol popis závislosti více numerických veličin na jiné skupině numerických veličin. (Foley, 2018)

4.4. Korelační analýza

Korelační analýza je charakteristická tím, že zkoumá vzájemné ovlivňování dvou veličin a jejich vztah těsnosti vzájemného ovlivňování. Jako první možností pro zjištění vzájemné závislosti dvou veličin lze vytvořit bodový diagram, který znázorní charakteristické rysy závislosti obou veličin. K této analýze bude zapotřebí Pearsonův korelační koeficient, protože je splněna podmínka lineárního vztahu. Pro korelační analýzu je úkolem stanovení síly závislosti. Koeficient korelace nabývá hodnot v intervalu -1 až 1. Hodnota 1 charakterizuje dokonale čistý lineární vztah. Hodnotu 0 lze chápat jako neexistenci lineárního vztahu. Hodnota -1 vyjadřuje dokonale záporný lineární vztah. Je důležité vymežit, že korelace neznamená, že hodnoty jsou také kauzální, tedy není vztah mezi příčinou a následkem. (STHDA, nedatováno)

Pearsonův korelační koeficient:

$$\text{Pearsonův korelační koeficient } r = r_{x_1x_2} = r_{x_2x_1} = \frac{\text{cov}_{x_1x_2}}{S_{x_1} * S_{x_2}}$$

$$\text{Kovariance: } \text{cov}_{x_1x_2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_{1i} - \bar{x}_1) * (x_{2i} - \bar{x}_2)$$

$$\text{Test hypotézy: } H_0: \rho_s = 0 \vee H_1: \rho_s \neq 0$$

4.5. Analýza rozptylu

Jedná se o matematicko-statistickou metodu pro ověření náhodné veličiny, zda má některý z pozorovaných znaků statisticky významný vliv. Díky této analýze lze zkoumat vztah mezi nezávislými a závislými proměnnými pro vyhodnocování experimentálních dat. Jednorozměrná analýza rozptylu se nazývá ANOVA a pro vícerozměrnou analýzu rozptylu se používá MANOVA. ANOVA vyjadřuje variabilitu pomocí součtu čtverců, ale MANOVA značí variabilitu pomocí matic, kde součty čtverců tvoří hlavní diagonálu

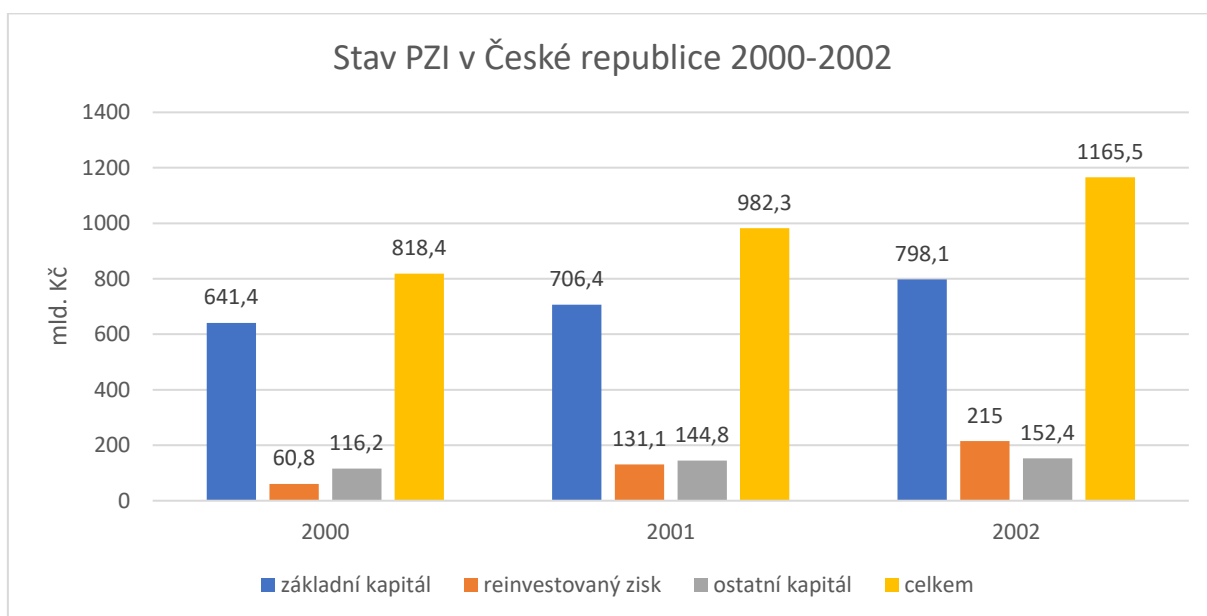
Zdroj rozptylu	Součty čtverců	Počty stupňů volnosti	Odhady rozptylů	Testové kritérium	Hladina významnosti
Meziskupinová (vysvětlená)	SSTR	r-1	$MSTR = \frac{SSTR}{r-1}$	$F = \frac{MSTR}{MSE}$	p
Vnitroskupinová (reziduální, chybová)	SSE	n-r	$MSE = \frac{SSE}{n-r}$		
Celková	SSTO	n-1			

Tabulka 3 - ANOVA (Zdroj: Skalská, 2013, s.86)

5. Analýza přímých zahraničních investic v ČR v letech 2000 až 2018

V této kapitole jsou rozebrány PZI do ČR rozdělené několika časovými obdobími. Období 2000 až 2002 je charakteristické investicemi PZI do základního kapitálu. Druhé období je od roku 2003 do roku 2007, které se vyznačuje zvýšeným reinvestovaným ziskem, vstupem ČR do EU a končí před finanční krizí. Třetí období vystihuje finanční krizi, kdy byl příliv PZI spíše utlumen a nachází se mezi lety 2008 až 2011. Čtvrté období je od roku 2012 do roku 2015, který je významný pozvolným vzestupem PZI do ČR. Páté období je od roku 2016 do roku 2018, které je významné větším přírůstkem PZI do ČR a jedná se o poslední sledované období.

5.1. Stav PZI za jednotlivá období

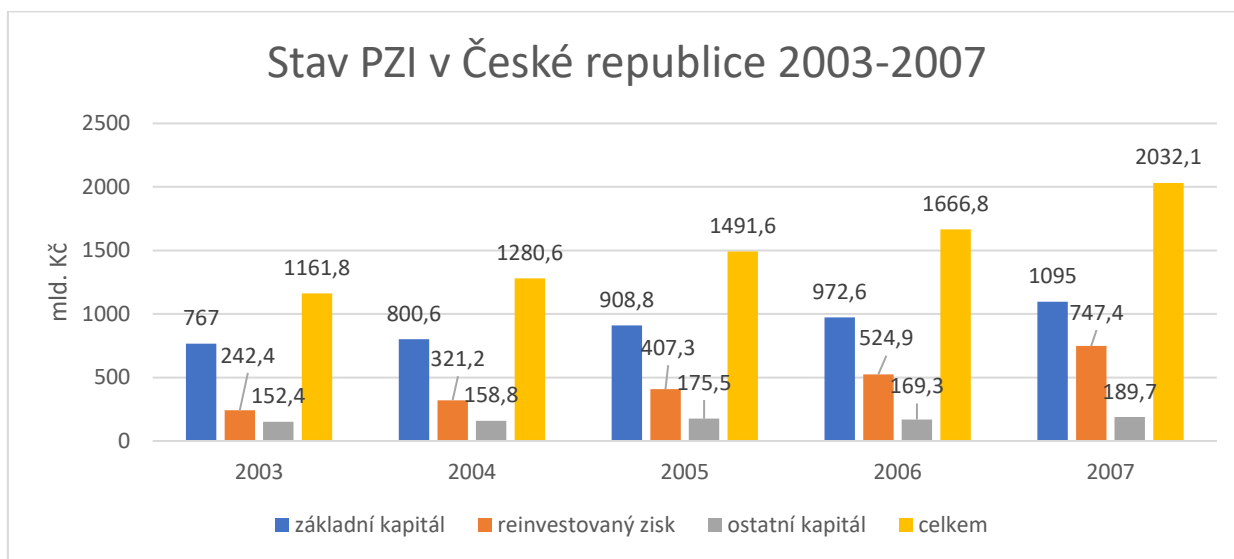
Obrázek 4 - Stav PZI 2000-2002 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

S rokem 2000 lze sledovat každoroční rostoucí tendenci základního kapitálu, ale také reinvestovaného zisku, jehož nárůst bývá občas vyšší než zmiňovaného základního kapitálu. Tento rok lze zhodnotit vzhledem k nárůstu PZI úspěšně. V roce 2000 je velmi významná privatizace, která v těchto letech končila. Velký podíl na vlivu privatizace lze považovat vstup Erste Bank do České spořitelny. Také zvyšování kapitálu v nových provozních pobočkách výrazně přispělo ke zvýšení objemu příchozích PZI. V této době mají investice na zelené louce menší vliv než privatizace v podobě investice od společnosti Matsushita Electric, která se v roce 2008 přejmenovala na v dnešní době více známou společnost Panasonic Corporation. Tato doba je významná privatizací bank, rozvoji obchodních řetězců a mobilních

operátorů. S datem 1. května 2000 vstupuje v platnost nový zákon č. 72/2000 o investičních pobídkách, který se zakládá na bázi Evropské unie. S tímto zákonem Česká republika získala transparentní prostředí pro nové zahraniční investory. (ČNB, 2002)

V roce 2001 předstihl reinvestovaný zisk základní kapitál, což v této době bylo velice výjimečné, z důvodu toho, že byla vysoká míra privatizace, která však v těchto letech pomalu končila. Objem celkových 982,3 mld. Kč představoval investici do přibližně 3700 podniků. Z tohoto počtu podniků směřovala přibližně polovina příchozích PZI do 70 společností. (ČNB, 2003)

Rok 2002 je významný z hlediska privatizací společností. Mezi nejvýznamnější podniky patřila akciová společnost Transgas, která byla převedena na německou společnost RWE Gas AG. Další významnou privatizací bylo odkoupení 40 % akcií České spořitelny. V roce 2002 proběhly také významné investiční akce jako například výstavba nové továrny na výrobu automobilů v Kolíně pro automobilové firmy Toyota a PSA Peugeot Citroen, zkráceně TPCA. V této etapě dosahoval průměrný roční příliv PZI téměř 9 % HDP. (ČNB, 2004)

Obrázek 5 - Stav PZI 2003-2007 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

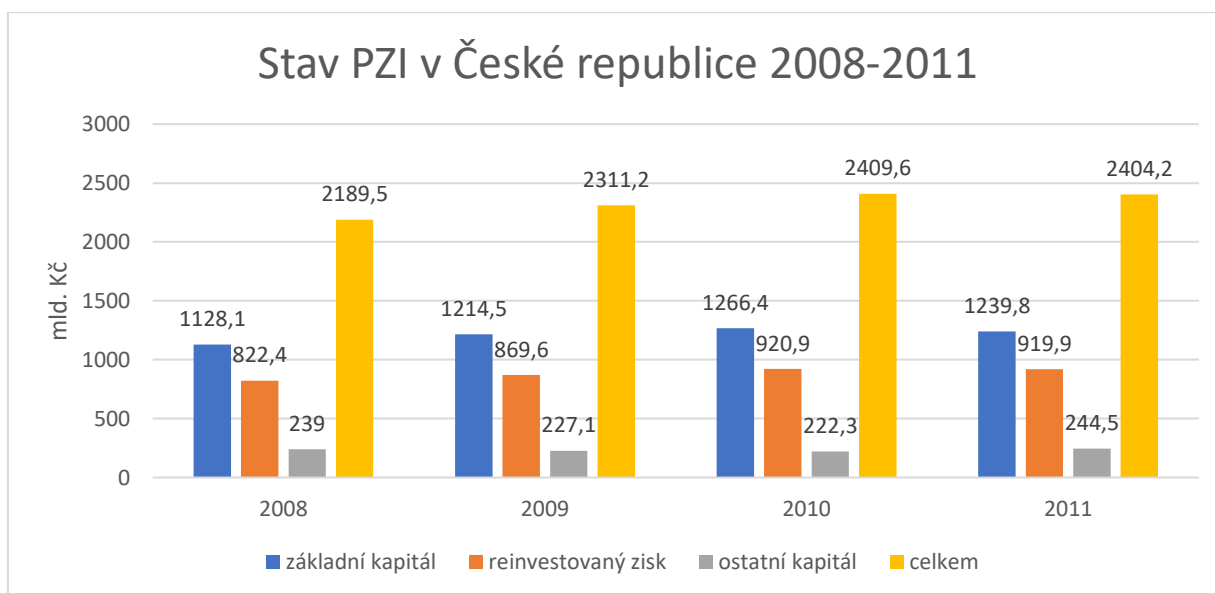
V roce 2003 byl s ohledem na vývoj příchozích PZI záporný z toho důvodu, že poprvé se celkový příliv příchozích PZI nacházel v záporných číslech. Pokles se jednal o cca 3,7. mld. Kč. Tento pokles byl zapříčiněn především zpětným odkupem akcií společnosti Eurotel, které vlastnil zahraniční investor. Dále se v tomto roce udál prodej zahraničního podílu v Českém Telecomu do rukou investorů z USA a Velké Británie. V tomto roce se také ukončila hlavní vlna privatizace, která též měla zapříčinění v poklesu přílivu PZI. (ČNB, 2005)

Rok 2004 znamenal pro příchozí PZI obrat oproti minulému roku a rovněž kladný nárůst o 119 mld. Kč. V tomto roce nedošlo k žádné významné investici na půdě České republiky, avšak nárůst znamenal vysoký počet investic do různých odvětví ekonomiky. Významný profit pro Českou republiku představoval vstup do Evropské unie. (ČNB, 2006)

S rokem 2005 přišly dva velké prodeje státních podílů. Prvním z nich je podíl ve společnosti Český Telecom s jeho dceřinou společností Eurotel, jež byl odkoupen španělskou Telefónicou. Druhým je prodej podílů Unipetrolu společností PKN Orlen. V tomto roce se celkově příchozí PZI zvedly o 211 mld. Kč. Z celkového nárůstu PZI se činil nejvíce s 50% nárůstem základního kapitálu, jenž se zvýšil o 108 mld. Kč. (ČNB, 2007)

V roce 2006 nebyly znovu jako v roce 2004 žádné významné investice, ale pouze mnoho investic menšího rozsahu. Celkově se příchozí přímé zahraniční investice zvýšily o 175 mld. Kč. Žádný nový vstup partnera nebo privatizace se v tomto roce neodehrála a většina se jednala pouze o navyšování kapitálů v podnicích se zahraniční kontrolou. (ČNB, 2008)

S rokem 2007 přesáhl stav příchozích PZI 2 biliony Kč a zaznamenal doposud největší přírůstek v hodnotě 365 mld. Kč. Velkou částí z tohoto přírůstku zaznamenal reinvestovaný zisk, z tohoto důvodu je patrné, že ziskovost podniků pod zahraniční kontrolou významně rostla. (ČNB, 2009)

Obrázek 6 - Stav PZI 2008-2011 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

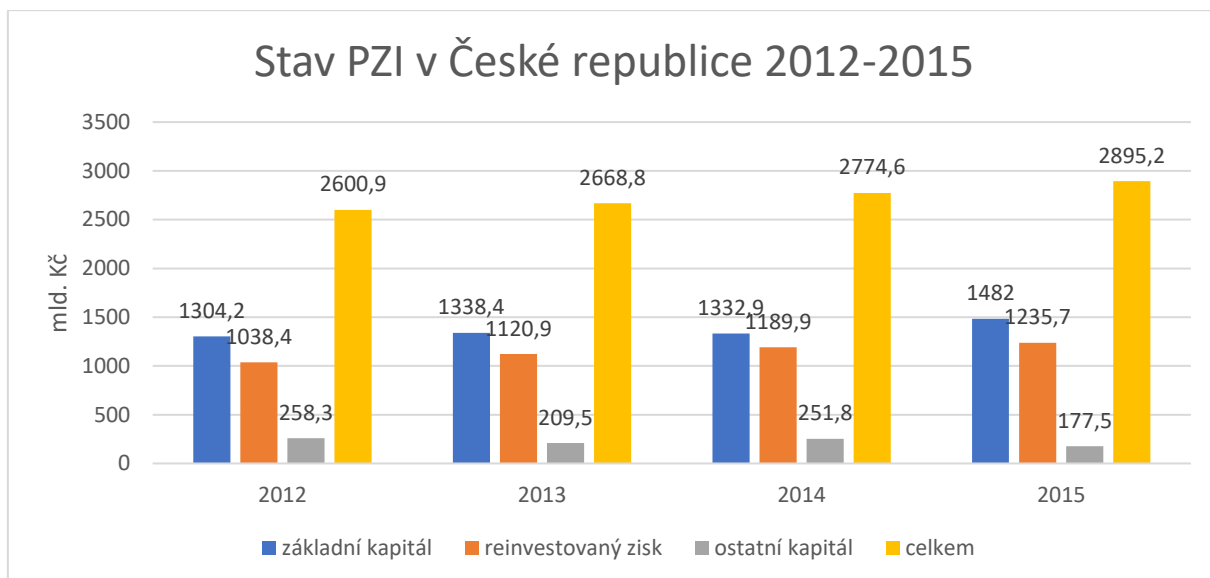
Tato etapa je citelně zaznamenána propuknutím světové finanční krize. Obecně se snížil průměrný roční příliv PZI na 2,5 % HDP. Pro porovnání v minulém období od roku 2003 do roku 2007 činil průměrný příliv PZI 5 % HDP. V těchto letech je také patrný odliv části dividend do mateřských firem v zahraničí.

V roce 2008 stále příliv PZI výrazně rostl, a to konkrétně o 157 mld. Kč. Tento nárůst znamenal příliv PZI o celkové hodnotě 2189,5 mld. Kč. Velké množství příchozích PZI tvořil základní kapitál z důvodu toho, že reinvestovaný zisk byl negativně ovlivněn začínající ekonomickou krizí. Dále byl také příliv PZI velmi výrazně tvořen přijatými úvěry ze zahraničí od sesterských či jinak spojených společností. Závěrem roku 2008 klesla průmyslová produkce z toho důvodu, že zahraniční poptávka byla už od poloviny roku 2008 velmi slabá. V tomto roce se udála pro Českou republiku obrovská investice na zelené louce, a to konkrétně výstavba automobilového závodu pro Hyundai Motor Manufacturing s.r.o. v Nošovicích. (ČNB, 2010)

S rokem 2009 se meziroční přírůstek přílivu PZI oproti minulému roku snížil a činil 127,1 mld. Kč. Tento zpomalující vývoj je zapříčiněn probíhající ekonomickou krizí, která postihla celý svět. Zvýšení stavu PZI bylo z části také zapříčiněno aktualizací statistiky PZI, do které byly přidány nemovitosti vlastněné fyzickými osobami nerezidenty. Další částí zvýšeného stavu byl zejména navýšený kapitál ve společnostech se zahraniční kontrolou. Žádné velké investice se v těchto letech nekonaly a pouze investice menšího rozsahu tvořily přílivy PZI, kromě jediné významné investice společnosti Doosan Heavy Industries & Constuction do plzeňské Škoda Power, která se zabývá výrobou turbín. (ČNB, 2011)

Rok 2010 znamenal rovněž nárůst přílivu PZI o 99 mld. Kč, ale stejně jako v minulém roce hodnota přílivu PZI klesá oproti předešlým rokům. Hlavní příčinou nárůstu přílivu PZI bylo zejména navýšení základního kapitálu, a také nové investice, avšak pouze menšího rozsahu. (ČNB, 2012b)

V roce 2011 nastává první pokles celkového přílivu PZI z 2409,6 mld. Kč na 2404,2 mld. Kč, který znamená meziroční pokles o necelých 6 mld. Kč. Největší pokles byl zaznamenán v oblasti základního kapitálu, který se snížil o 26,6 mld. Kč. Tuto situaci znamená, že nerezidenti se v ČR zbavují PZI. Investoři byli odrazováni závislostí regionu na exportu a zároveň vyčkávali na platnost novely zákona o investičních pobídkách. Mírnou záchranou pro stav příchozích PZI bylo navýšení ostatního kapitálu o 22,2 mld. Kč. Reinvestovaný zisk zůstává oproti předchozímu roku téměř stejný, respektive se snížil přibližně o 1 mld. Kč. (ČNB, 2013)

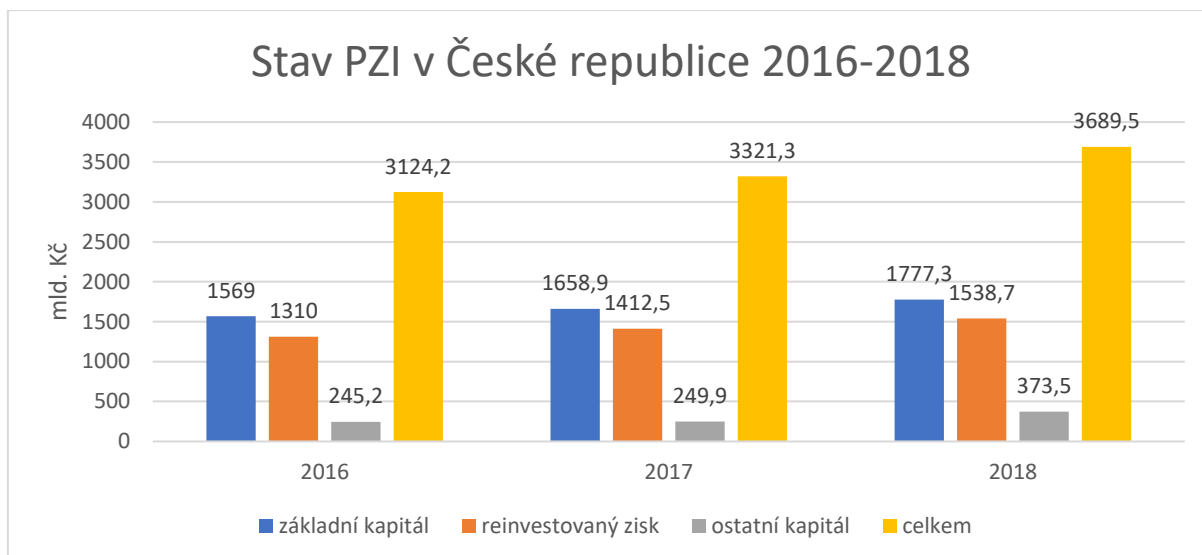
Obrázek 7 - Stav PZI 2012-2015 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

V roce 2012 se rapidně zvýšil základní kapitál i reinvestovaný zisk, a tím následně rostl stav přílivu PZI o necelých 200 mld. Kč. Základní kapitál vzrostl oproti minulému roku o 64,4 mld. Kč a reinvestovaný zisk vzrostl dokonce o 118,5 mld. Kč. (ČNB, 2014b)

Rok 2013 znamenal opětovné zvýšení přílivu PZI, avšak už v mnohem menší míře, než se tomu tak stalo předešlý rok. Hodnota celkových PZI vzrostla o 68 mld. Kč. Roční navýšení základního kapitálu nebylo tolik výrazné a činilo pouze 34,2 mld. Kč, avšak velmi výrazně vzrostl reinvestovaný zisk, který oproti minulému roku narostl o 82,5 mld. Kč. Čisté závazky, které jsou v této skupině charakterizovány jako ostatní kapitál, klesly o 48,8 mld. Kč. (ČNB, 2015)

S rokem 2014 přichází nárůst stavu příchozích PZI o více než 100 mld. Kč, konkrétněji o 106 mld. Kč. Reinvestovaný zisk dosáhl růstu o 69 mld. Kč, který byl dále následován růstem ostatního kapitálu ve výši 42,3 mld. Kč. Základní kapitál nezaznamenal skoro žádné změny a pouze klesl o 5,5 mld. Kč. Mezi významné investice v tomto roce lze zařadit společnost Nexen Tire z Jižní Koreji. (ČNB, 2016b)

V roce 2015 zůstává trend výrazného růstu přibližně o 100 mld. Kč, konkrétněji o 120,6 mld. Kč. V oblasti základního kapitálu došlo k přecenění přeshraničního stavu základního kapitálu u kotovaných akcií z účetní hodnoty na tržní ocenění. Pro nekotované akcie a podíly tuzemských podniků v rámci PZI zůstává účetní ocenění. Tímto novým oceněním vzrostl základní kapitál o 149,1 mld. Kč. (ČNB, 2017)

Obrázek 8 - Stav PZI 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

S rokem 2016 dochází k překonání hranice stavu příchozích PZI 3 000 mld. Kč, a to konkrétně nárůstem až na 3 124,2 mld. Kč. Největší podíl na tom má meziroční nárůst základního kapitálu o hodnotě 87 mld. Kč a 74,3 mld. Kč nárůstu v podobě reinvestovaného zisku. (ČNB, 2018)

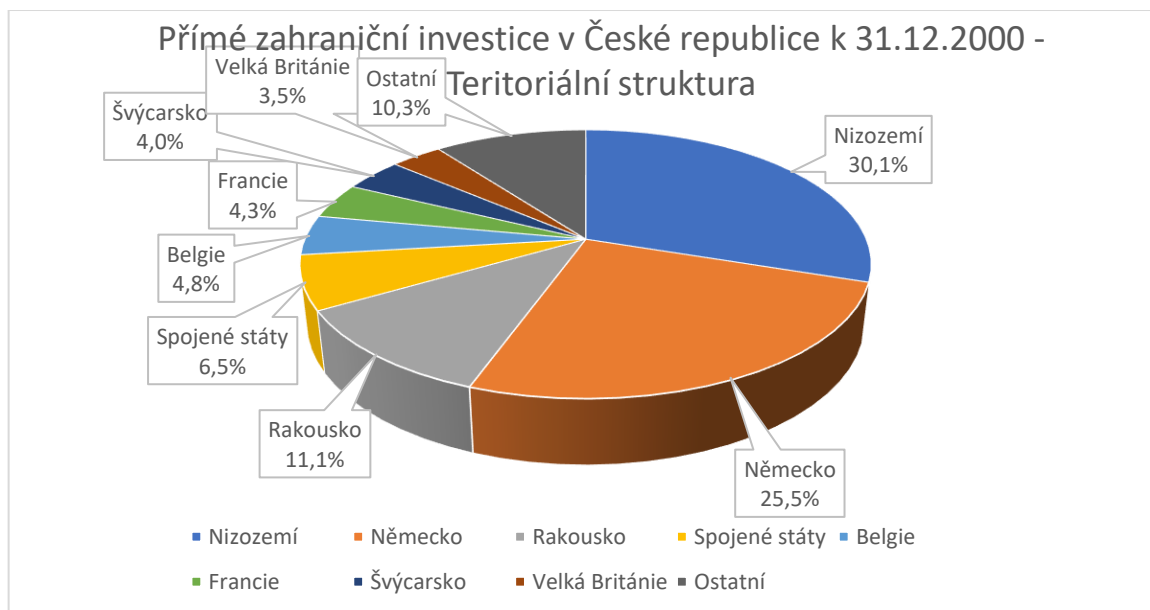
V roce 2017 znovu narostl stav příchozích PZI v České republice, tentokrát o 197,1 mld. Kč. Většinový podíl na nárůstu stavu PZI má reinvestovaný zisk, který se zvýšil o 102,5 mld. Kč, ale také základní kapitál rapidně vzrostl, a to konkrétně o 89,9 mld. Kč. (ČNB, 2019)

S rokem 2018 přichází největší nárůst příchozích PZI za sledované období, a to konkrétně o 368,2 mld. Kč. Z hlediska struktury se nejvíce zvýšil reinvestovaný zisk v podobě 126,2 mld. Kč. (ČNB, 2020)

5.2. Teritoriální struktura PZI v ČR

Z hlediska teritoriální struktury patří mezi největší zahraniční investory v ČR mnoho let investoři z Nizozemí, Německa, Rakouska. V posledních letech se zde velmi výrazně projevují investoři z Lucemburska a Francie. Nizozemští investoři jako dlouholetí lídři pomalu ztrácí svoji dominantní pozici, avšak stále setrvávají na špici investorů do České republiky. Nizozemí investuje do velkého množství odvětví, která se budou rozebírat v další části, konkrétněji do telekomunikací, petrochemie, strojírenství, bankovníctví i pojišťovnictví, ale také do prodejních řetězců. Mezi velmi známé nizozemské investice můžeme řadit UPC, Shell, ING, C&A nebo Ahold, který vlastní síť prodejen Hypernova, která byla v roce 2009 přejmenována

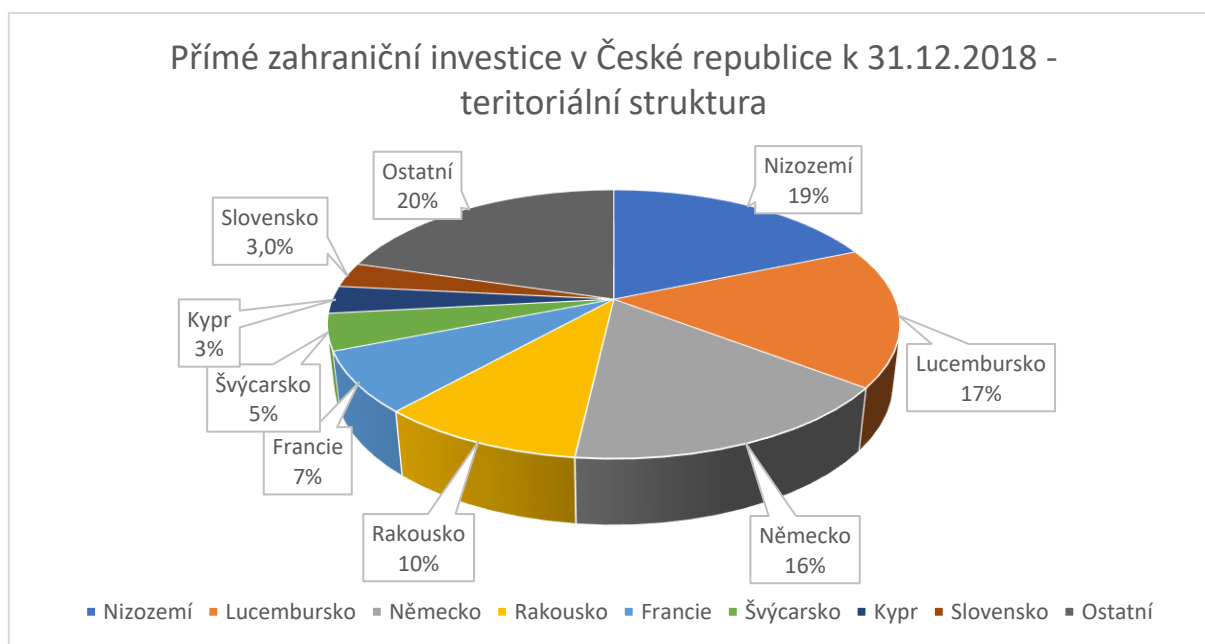
na Albert Hypermarket. Mezi německé investice v České republice můžeme zařadit investici Volkswagenu do Škody Mladá Boleslav, také akvizici od společnosti RWE Gas AG do Transgasu a distribučních společností. Mezi další německé investice patří Siemens, AEG, a také Continental. Rakousko též patří mezi významné investiční partnery a jejich společnosti investují zejména do bankovníctví, a to například Erste Sparkassen do České spořitelny, Bank Austria Creditanstalt do HVB Bank nebo také Raiffeisenbank. Další významnou rakouskou investicí je zajisté Bramac Dachsysteme. (ČNB, 2020)

Obrázek 9 - PZI v roce 2000 - teritoriální struktura (Zdroj: ČNB, 2002)

Jak lze vidět na obrázku č. 9 v roce 2000, je postavení nizozemských a německých investorů velice dominantní s tím, že dohromady tvoří 55,6 % všech přichozích přímých zahraničních investic v České republice. Investoři ze zemí EU tvoří celkově 84 % všech investic v České republice, a dokonce 96 % tvoří členské země OECD. Nizozemské investice v prvních letech proudí významně díky investicím do telekomunikací skrze český Telecom. V dalších letech se nizozemské investice zvýšily díky společnosti LG. Společnost Volkswagen jako hlavní investor automobilové společnosti Škoda Auto patří mezi nejvýznamnější investice z Německa. Německo má další velké investory, a to konkrétně japonsko-německou Toyota/TPCA nebo Bosch-diesel, který se zabývá strojírenským průmyslem. Jako největšího investora ze zahraničí lze označit z USA Tabák Kutná Hora – Philip Morris. Celkové teritoriální rozdělení stavu přichozích PZI v České republice v roce 2000 lze vidět na obrázku č.9. V následujících letech se situace téměř vůbec neměnila. Stále na vrcholu zahraničních investorů v České republice zůstávala trojice Nizozemí, Německa a Rakouska a přibližně 85 % všech investic je od zahraničních investorů států EU. (ČNB, 2002)

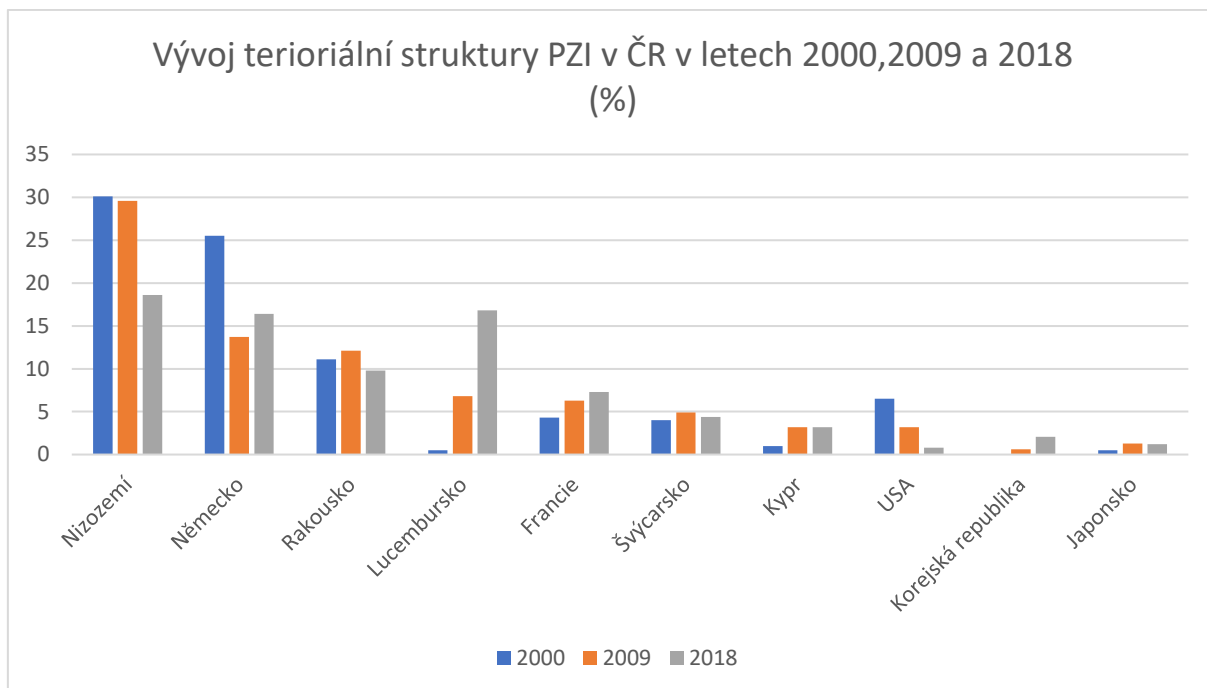
V roce 2004 začínají někteří zahraniční investoři z Japonska nebo USA investovat přes třetí země. Investice jsou vedené přes dceřiné země, které jsou založené například v Nizozemí, Lucembursku nebo Kypru. Tímto popudem se Lucembursko v roce 2006 dostalo na čtvrté místo zahraničních investorů s procentuální hodnotou 6,1 % všech zahraničních investic. V dalších letech začíná být čím dál více oblíbené investovat přes třetí země, kde mají založené své dceřiné společnosti, kvůli daňové optimalizaci. Tyto země zůstávají stejné, a to zejména Nizozemí, Lucembursko a Kypr, avšak země původu nemohou být uvedeny do statistiky vedené ČNB z důvodu, že jsou vedené přes dceřinou společnost, a tudíž se uvádí země, kde má dceřiná společnost sídlo. V roce 2007 přichází pouze razantní snížení procentuální části investic z Německa z 20 % na 15,7 %. S rokem 2008 přichází zvýšení podílu na přílivu PZI do České republiky ze států EU, a to konkrétně na téměř 89,2 % a 94,5 % z evropských států. Mezi nejvýznamnější státy investující v ČR mimo Evropu patří nadále USA a Japonsko. V dalších letech neprobíhá žádná větší změna v teritoriální struktuře přílivu PZI a mezi nejvíce investující trojici stále spadá Nizozemí, Německo a Rakousko.

Obrázek 10 - PZI v roce 2018 - teritoriální struktura (Zdroj: ČNB, 2020)

V roce 2013 dochází ke změně pořadí na druhé a třetí pozici nejvíce investujících zemí v České republice. Na druhé místo se dostává Rakousko, které odsouvá Německo na třetí pozici, ale Nizozemí jako dlouholetý lídr nadále zůstává na vrcholu zemí investujících v České republice. V roce 2016 Lucembursko jako země, kde sídlí mnohé dceřiné společnosti, zvyšuje podíl na PZI v České republice a narušuje dlouholetou trojici, která od roku 2000, kdy ČNB začala zaznamenávat data, neměla konkurenci. Rakousko stále patří mezi důležité země z hlediska PZI pro Českou republiku, avšak s 11 % zůstává za Lucemburskem

na čtvrté pozici. V dalších letech nedochází k nějaké výrazné změně a údaje z roku 2018 lze vidět na obrázku č.10.

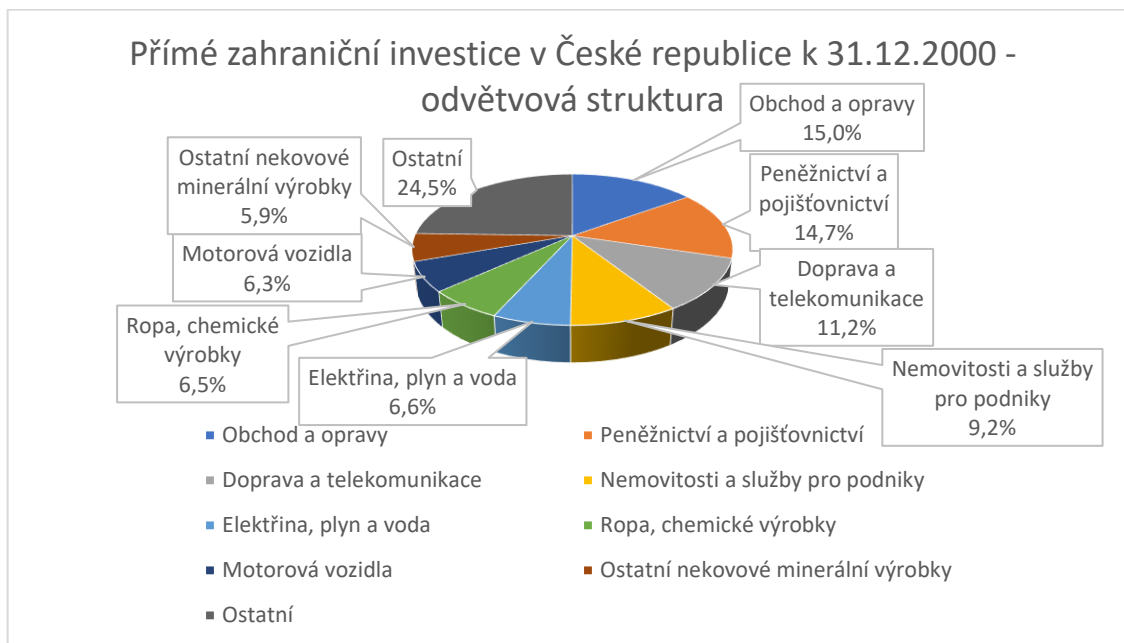

Obrázek 11 - Vývoj PZI 2000,2009,2018 - teritoriální struktura (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

Z hlediska vývoje teritoriální struktury jsou značné zahraniční vztahy se silnými investičními partnery Německem a Rakouskem, doplněné o dominantní Nizozemí a v posledních letech velmi sílí Lucembursko, díky svým příhodným finančním a stabilním podmínkám. Za velmi výrazné lucemburské investice se dá považovat Accumalux, Rotarex, a Paul Wurth. Kypr se v této skupině objevuje z toho důvodu, že zde má stejně jako v Lucembursku dceřiné sídlo mnoho nadnárodních společností a skrze tyto společnosti zde investují. Mezi mimo evropské investice patří odvětví jako automobilový, potravinářský, letecký nebo také elektrotechnický průmysl. Mezi hlavní korejské investice patří zejména Hyundai Motor Manufacturing Czech, který stál za průmyslovou zónou Nošovice, dále pak SungWoo Hitech s.r.o., který sídlí v průmyslové zóně Ostrava-Hrabová nebo také Korean Air, která v roce 2013 koupila 44 % akci Českých aerolinií. Mezi hlavní Japonské investice patří zejména Panasonic AVC Network Czech, s.r.o., v Pardubicích z roku 2000. Největší Japonskou investicí patří zejména Toyota Peugeot Citroen Automobile Czech, který byl založen v roce 2002 v Kolíně.

5.3. Odvětvová struktura PZI v ČR

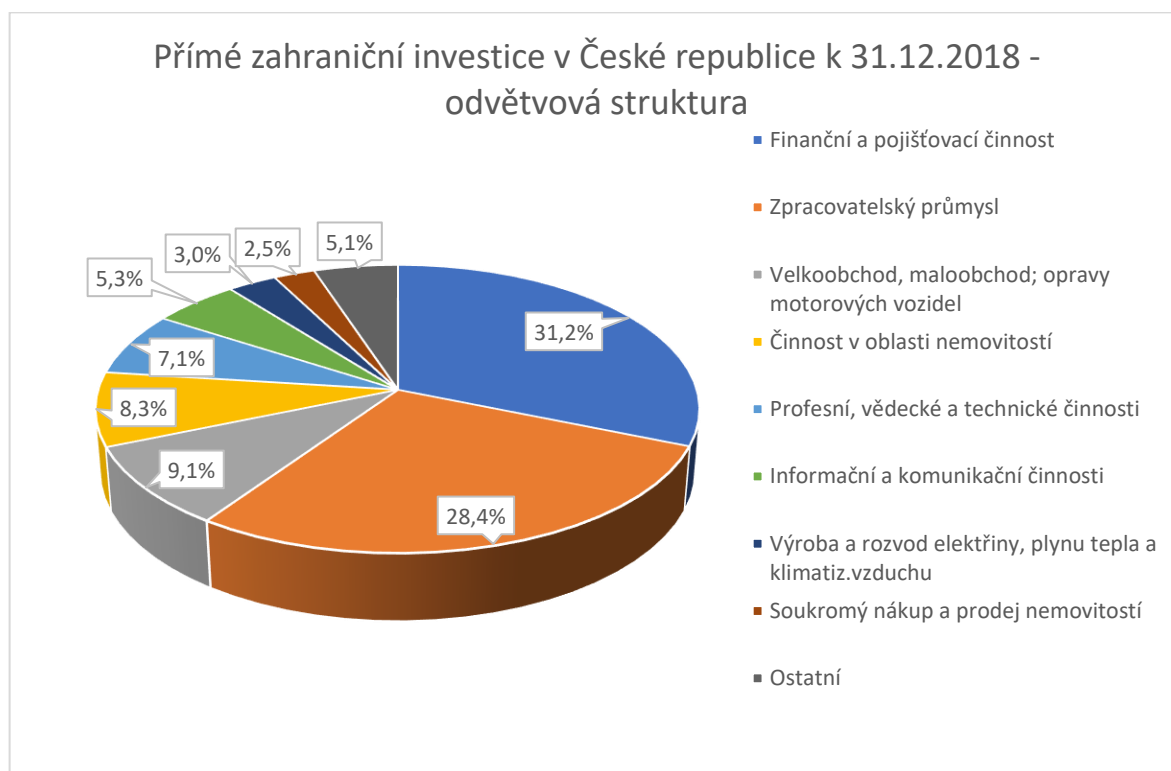
Z hlediska odvětvové struktury se historicky nejvíce účastní na celkovém stavu výroba a služby. Do výroby lze zařadit veškerou výrobu materiálů a produktů, zpracování ropy, textilní výrobu, dřevařský průmysl nebo také kancelářské stroje a počítače. Do kategorie služeb se řadí distribuce elektřiny, plynu a vody, poté stavebnictví, veškerý obchod a opravy, pohostinství a ubytování, dopravu, finanční zprostředkování, nemovitosti a osobní služby.

Obrázek 12 - Stav PZI v roce 2000 - odvětvová struktura (Zdroj: ČNB,2002)

V roce 2000 zůstává odvětví obchodu a oprav jako odvětví, do kterého se nejvíce investuje a které posiluje celkové investice do služeb s hodnotou téměř 60 % celkových PZI. Tradičně dále převažují, po obchodu a opravách, finanční zprostředkování a telekomunikace. V těchto letech graduje privatizace bankovní soustavy, rozmach obchodních řetězců a také vývoj mobilních operátů. Z hlediska sektoru výroby se investuje do výroby ropných výrobků a do výroby motorových vozidel, kde procentuálně lze vyjádřit 38 % celkových PZI. Zbylá 2 % se odehrávají v primárním sektoru, zejména v dobývání nerostů. Rok 2001 je velmi podobný roku 2000 z hlediska odvětvové struktury. Téměř 60 % přílivu PZI plyne do sektoru služeb a 38 % do sektoru výroby. Zbylá 2 % jsou znovu v primárním sektoru. Ani jednotlivá odvětví se významně nemění a zůstávají na podobných hodnotách jako v minulém roce. S rokem 2002 přichází změna v popředí konkrétních odvětví a nejvíce investovanou kategorií je nyní peněžnictví a pojišťovnictví. Mírné procentuální zmenšení zaznamenal sektor služeb, avšak ten stále převládá s více jak polovinou, konkrétněji 53 % procenty zahraničních investic. Do výroby motorových vozidel, zpracování ropy, výroby chemických výrobků směřovalo

36 % celkové hodnoty zahraničního kapitálu. V dalším roce 2003 nadále klesá podíl služeb na celkovém přílivu PZI a je už pouze 47 % vlivem prodeje Českého Telecomu a Eurotelu. Stoupající trend zpracovatelského průmyslu je znát a nyní zabírá 42 % všech příchozích PZI. Tento stoupající trend je zapříčiněn rozvojem výroby motorových vozidel. S rokem 2003 přestává trend zvyšujícího se zpracovatelského průmyslu a vrací se zpět do podoby, kdy opět roste podíl služeb. V roce 2004 vzrostl podíl služeb na 50 % celkových příchozích PZI, a následkem toho zpracovatelský průmysl klesl na 40% podíl. Nově patří mezi významné odvětví také výroba a rozvod elektřiny, vody a plynu, který tvoří necelých 7 % celkových příchozích PZI. V roce 2005 znovu roste podíl služeb, a to konkrétněji na 54 %. Největší podíl na tomto rozvoji má peněžnictví a pojišťovnictví s téměř 19 %. Naopak znovu klesl podíl zpracovatelského průmyslu, tentokrát na 38 %. Nově je velmi rozšířené odvětví nemovitostí a služeb pro podniky, které v roce 2006 tvoří 14,3 %, avšak jinak nejsou žádné velké změny oproti minulému roku. V dalších letech zůstává odvětvová struktura stabilní. Pomalu klesající podíl zpracovatelského průmyslu v roce 2010 dosahuje už 30 % a naopak sektor služeb dosahuje už 55 %. Dále se pak stává zpracovatelský průmysl jako nejvíce investovanou kategorií, avšak pouze proto, že služby mají spoustu dalších významných kategorií a neuvádějí se dohromady. Od roku 2018 lze vidět na obrázku č.13, že nejvíce se investuje do finanční a pojišťovací činnosti s celkem 31,2 %.

Obrázek 13 - Stav PZI v roce 2018 - odvětvová struktura (Zdroj: ČNB, 2020)

5.4. Významné investice v ČR

Erste Group Bank AG – Česká spořitelna, a.s.

Erste Group Bank AG je rakouská obchodní banka sídlící ve Vídni. Má pobočky v mnoha zemích jako jsou například Česká republika prostřednictvím České spořitelny, Chorvatsko, Rumunsko, Slovensko či Srbsko. Tato banka má velmi silnou zákaznickou podporu a jedná se o nejsilnější banku z hlediska počtu klientů a druhou z hlediska objemu aktiv.

V roce 2000 získala rakouská Erste Group Bank AG 52 % akcií České spořitelny za 19 miliard korun. Do konce roku 2002 získala dokonce 98 % celé České spořitelny. V minulých letech dokonce valná hromada rozhodla o vytěsnění minoritních akcionářů a vyplacení jejich akcií, a tím se Erste Group Bank AG stalo jediným vlastníkem České spořitelny. V roce 2001 probíhala v České spořitelně transformace podle vzorů Erste Bank, což zapříčinilo zlepšení služeb a nabízených produktů a s tím související zkvalitnění pracovních procesů. Tato privatizace podle expertů rozhybala bankovní sektor v ČR. Ihned po privatizaci Česká spořitelna začala vydělávat a vykázala v roce 2001 zisk 1,8 miliardy Kč, který v předešlých letech nebyl vůbec obvyklý, a spíše se hospodaření nalézalo ve ztrátách. (Echo24, 2018)

Société Générale S.A. - Komerční banka, a.s.

Société Générale S.A. je francouzská obchodní banka. Patří mezi tři nejstarší banky ve Francii se sídlem v Paříži. Její podnikání prostupuje do 82 zemí a zaměstnává zhruba 160 tisíc zaměstnanců. Banka má historickou tradici od roku 1864 a její první expanze do zahraničí se datuje do roku 1871, kdy otevřela pobočku v Londýně. Od roku 1945 do roku 1987 byla banka pod vlastnictvím státu, avšak v roce 1987 byla privatizována. Na přelomu tisíciletí získávala banky v Rumunsku, Bulharsku, Madagaskaru a v roce 2001 odkoupila za 40 miliard Kč Komerční banku. (Komerční banka, ©2020)

RWE AG – Transgas, a.s.

RWE AG je německá energetická společnost, která má sídlo v Essenu. Jejím hlavním zájmem podnikání je výroba elektřiny z konvenčních zdrojů, dále pak těžba uhlí a obchodování s energií. Název RWE je z původního jména společnosti Rýnsko-vestfálské elektrárny. RWE je označována za jednu z pěti největších energetických společností v Evropě, které podnikají s elektřinou a zemním plynem.

V roce 2002 společnost RWE zaplatila přibližně 125 miliard Kč za 97 % podíl ve společnosti Transgas na účet Fondu národního majetku. Zároveň s těmito podíly ve společnosti Transgas získala také majoritní podíly a kontrolu ve většině regionálních distributorů plynu. V roce 2016 se od RWE odštěpila dceřiná společnost Innogy, která nyní zajišťuje distribuci plynu, elektřiny a další služby v České republice. (ČPP Transgas, ©2015)

PKN Orlen S.A. – Unipetrol, a.s.

PKN Orlen je polská petrochemická společnost sídlící v Plocku. Jedná se o jednu z největších petrochemických společností v celé Visegrádské skupině. Z necelých 28 % se jedná o státní společnost, která působí i v dalších zahraničních státech. Své působení PKN Orlen rozšířilo do České republiky, Litvy, ale také i do Německa.

Unipetrol je společnost, která sloučila mnoho firem petrochemického průmyslu. Mezi významné společnosti, které byly sloučeny pod Unipetrol, lze považovat Benzinu, Unipetrol Trade, Chemapetrol nebo také Českou rafinérskou. Stát vlastnil v 90. letech 20. století 63 % podílu. Tento podíl se snažil už od roku 2001 prodat, kdy byl předsedou vlády Miloš Zeman. První snaha o prodání byla firmě Agrofert, kdy byl Unipetrol prodán za 11,7 miliard Kč. Nejednalo se o nejvyšší nabídku, ani o doporučenou nabídku od privatizační komise. Tuto částku nakonec Agrofert nezaplatil z důvodu zhoršení hospodářské situace. Druhá snaha o prodání Unipetrolu začala v roce 2003 a v roce 2005 byla transakce dokončena ze strany PKN Orlen za 11,3 miliard Kč za podíl o velikosti 63 %. (Rozhled, 2017)

TPCA, s.r.o.

TPCA je společným projektem společností PSA Peugeot Citroen a Toyoty. TPCA, celým názvem Toyota Peugeot Citroen Automobile Czech, s.r.o., je joint venture a jedná se o automobilovou továrnu v Ovčárech u Kolína. Od roku 2000 automobilové společnosti spolu zvažovaly spolupráci, kdy nakonec v roce 2001 v Bruselu podepsaly smlouvu o spolupráci. V následujícím roce 2002 bylo rozhodnuto o vybrané oblasti pro vystavění automobilové továrny v Ovčárech u Kolína, kde ihned začaly stavební práce. Investice do tohoto projektu činila přibližně 30 miliard Kč se závazkem pro Českou republiku, že musí do roku 2005 dostavět důležitou část dálnice D11 pro kamionovou dopravu. V roce 2005 začala směnná výroba, která nakonec došla až k trojsměnnému provozu a vedla v tomtéž roce k 100 tisícimu vozu vyrobenému v TPCA. Ve stejném roce poskytlo TPCA dar městskému úřadu v Ovčárech 2 miliony Kč na výstavbu sportovního zařízení. Dále darovala 8 milionu Kč

městskému úřadu v Kolíně na vybudování mostu pro pěší, který spojuje město s Kmochovým ostrovem. Celkově pak TPCA poskytla od roku 2002 do roku 2005 26 milionu Kč.

V současné době zaměstnává továrna 2400 zaměstnanců, kteří pracují na 2 směny. Za rok dokáží vyrobit 210 tisíc aut a od spuštění provozu se dovedlo vyrobit 3,6 milionu aut. Jejich tržby v roce 2018 činily necelých 38 mld. Kč. (TPCA, ©2014)

Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.

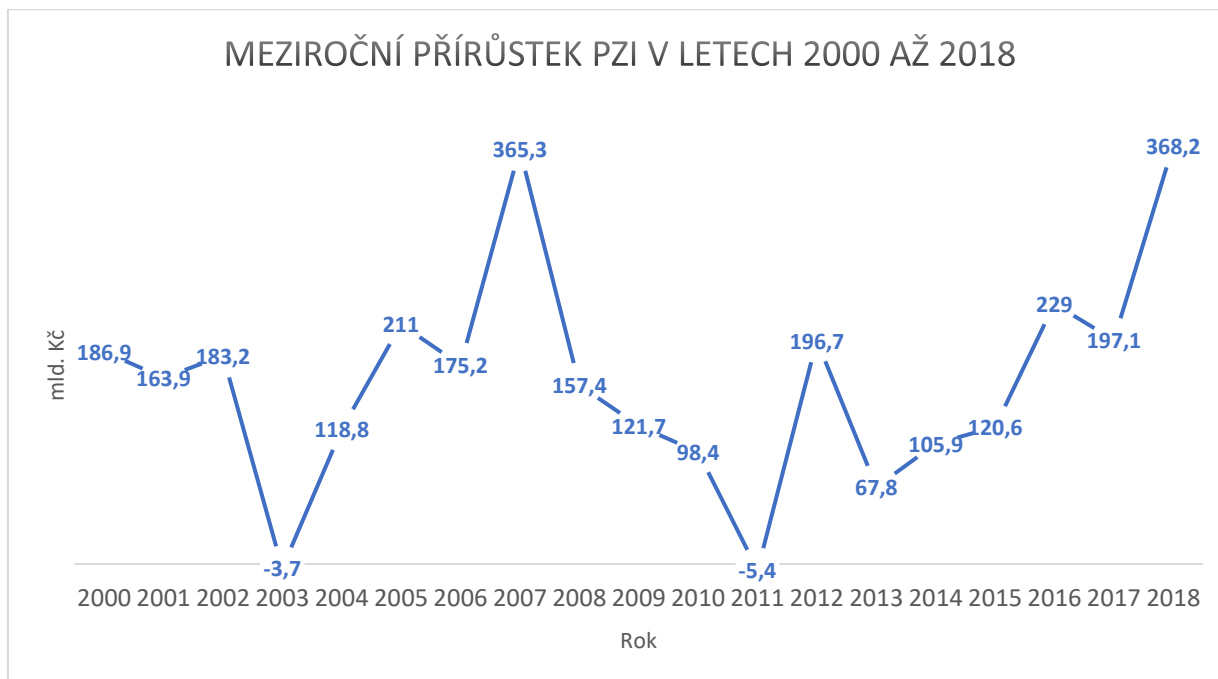
Hyundai je jihokorejská společnost, která se zabývá strojírenskou výrobou, stavbou lodí, chemickou výrobou, elektronikou a zejména výrobou automobilů. Firma byla založena v roce 1947 a od roku 1967 vyrábí automobily. Další významnou divizí společnosti Hyundai je její lodní divize Hyundai Heavy Industries, která se pyšní největší lodní divizí na světě. Od roku 1999 je součástí Hyundai také výrobce automobilů Kia Motors a Hyundai Motor Company.

Dceřiná společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o. byla založena v roce 2006 v Nošovicích. Samotná investice byla uzavřena o rok dříve a k dojednání této zahraniční investice velmi pomohla agentura CzechInvest. Výroba tohoto závodu byla spuštěna v roce 2008 a v roce 2018 zaměstnává 2 552 lidí. Ke dni založení společnosti složila Korea základní kapitál ve výši 200 tisíc Kč, který ovšem během roku navýšila na 1,2 mld. Kč, dále pak v roce 2007 dokonce na 10,733 mld. Kč a poté v roce na 12,293 mld. Kč. S výrobou závodu bylo proinvestováno 990 milionu euro. (Hyundai, ©2020)

Ahold Delhaize N.V.

Společnost Ahold Delhaize již od roku 1991 provozuje řetězce supermarketů a hypermarketů na území České republiky, dříve pod značkou Mana, později pod názvem Albert. Jedná se o nizozemskou nadnárodní firmu sídlící v Zaandamu. V České republice provozuje více jak 300 hypermarketů a supermarketů a celkově zaměstnává přibližně 17 tisíc zaměstnanců. (E15.CZ, 2014) V roce 2014 uzavřela nizozemská firma Ahold Dehaize akvizici o převzetí společnosti SPAR ČOS. Celá akvizice stála 5,2 miliardy Kč a bylo odkoupeno 35 hypermarketů a 14 supermarketů. V této akvizici bylo zahrnuté také odkoupení společnosti Imobili, která zajišťovala pronájem nemovitostí a komerčních služeb pro SPAR. Po odkoupení provozoven společnosti SPAR Ahold investoval více než 1,35 miliard Kč právě do těchto provozoven na renovaci a další úpravy. Tento odkup vzbudil obavy o narušení hospodářské soutěže, protože by tržní podíl překrýval 40 % ve čtyřech městech, avšak Ahold uvedl, že v oblastech, kde má tuto tržní převahu, tak odprodá prodejny. (Investiční web, 2014)

5.5. Přírůstek PZI v ČR

Obrázek 14 - Meziroční přírůstek PZI (Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČNB)

Jak lze vidět z obrázku č. 14, stav příchozích přímých zahraničních investic neustále roste až na dvě výjimky v letech 2003 a 2011, kdy klesly o 3,7 mld. Kč, respektive o 5,4 mld. Kč. Nejedná se o nijak pravidelné meziroční přírůstky, avšak lze velmi výrazně pozorovat fáze investic a ekonomickou krizi.

Od roku 2000 do roku 2002 můžeme sledovat každoroční rostoucí tendenci, která je výrazná z hlediska reinvestovaného zisku. V těchto letech se dokončoval proces privatizace, a tím bylo zapříčiněno snížené investování do základního kapitálu a zánik ztrátových podniků. S rokem 2002 přicházejí velmi výrazné investice v podobě privatizace Transgasu, výstavba továrny v Kolíně od firem Toyota a PSA Peugeot Citroen. V těchto letech také trvala první etapa investic, která je charakteristická přílivem PZI do základního kapitálu. V daném období byla také minimální výplata ve formě dividend a průměrný roční příliv PZI v poměru k HDP činil 8,8 %.

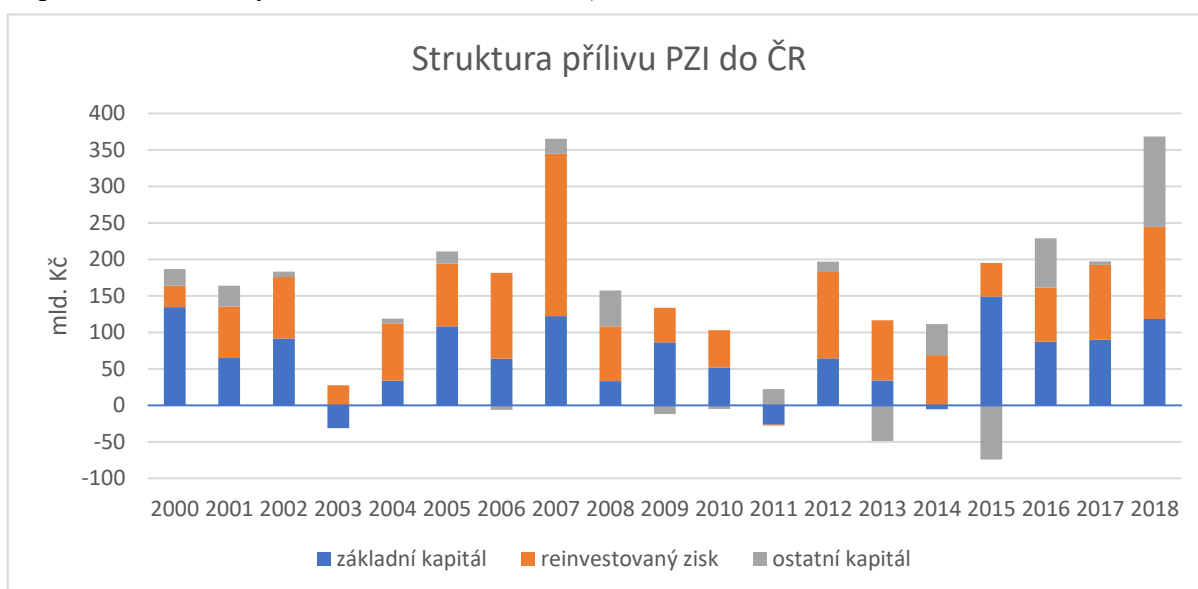
Rok 2003 byl charakteristický zpětným odkupem akcií Eurotelu. Tento odkup vedl ke ztrátám v oblasti přílivu PZI. Mezi velké investice patřil prodej zahraničního podílu Českého Telecomu investorům z Velké Británie a USA. Tímto rokem začíná druhá etapa, kdy hodnota reinvestovaného zisku prudce stoupá, a zároveň s tím klesá hodnota investic do základního

kapitálu, jak lze vidět na obrázku č. 15. Je charakteristická tím, že nehraje významnou roli prodej státního majetku, ale zisk vytvořený a reinvestovaný v České republice. (ČNB, 2014a)

Druhá fáze, od roku 2003 do roku 2007, je charakteristická tím, že objem reinvestovaného zisku výrazně nabývá, jak lze pozorovat na obrázku č.15. Naopak lze vidět pokles trendu nárůstu základního kapitálu po roce 2002, a dokonce v roce 2003 ztráty v podobě základního kapitálu. Průměrný příliv PZI k HDP v těchto letech činil 5 %. V tomto období se vyrovnává poměr dividend s reinvesticí, a dokonce v závěrečných letech dividendy převyšují.

Třetí fáze, od roku 2008 do roku 2013, je charakteristická hospodářskou a finanční krizí. Zahraniční firmy se dostávají do potíží a své dceřiné firmy používají k vlastnímu financování. V této fázi už neprobíhá žádná privatizace a pouze nějaké firmy se zbavují majetku v České republice. Firmy si chtějí udržet dividendy, a tím hodnota reinvestic velmi klesá. Celkově příliv přímých zahraničních investic v této době klesá, a to zejména do základního kapitálu, který bývá i záporný. (ČNB, 2012a)

S rokem 2014 je vidět na obrázku č.15. obdobný stav reinvestovaného zisku jako v minulém roce, avšak investice do základního kapitálu se nacházejí v záporných číslech, tudíž firmy prodávají svá aktiva. V roce 2015 lze vidět obrovský nárůst základního kapitálu, který lze porovnat s rokem 2000, kdy začínala první fáze investic, při které byl charakteristický obrovský příliv investic právě do základního kapitálu a menší výnosy z reinvestovaného zisku. V dalších letech lze vidět růst reinvestovaného zisku společně s ustupujícím vlivem základního kapitálu, ale stále významného. (ČNB, 2016a)

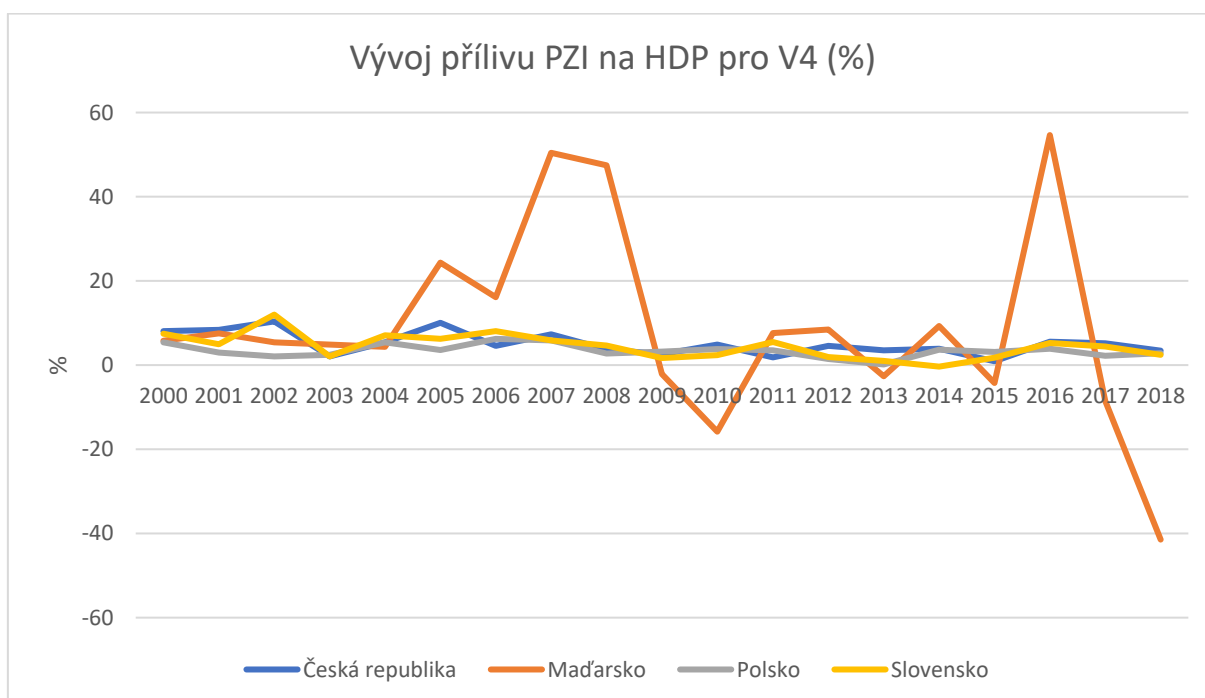

Obrázek 15 - Struktura přílivu PZI (Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČNB)

5.6. Srovnání s Visegrádskou skupinou

Seskupení Visegrádské čtyřky vzniklo po pádu sovětského bloku v roce 1991. Hlavním důvodem vzniku tohoto seskupení byla vzájemná pomoc při přechodu od totalitního režimu k režimu demokratickému. Důležité jsou zejména body obnovy státní demokracie, suverenity a svobody, vytvoření moderního tržního hospodářství, zapojení do evropského politického a hospodářského systému a důležitá byla také likvidace pozůstatků totalitního režimu. Do tohoto seskupení patří čtyři státy – Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko. Všechny tyto státy mají podobné charakteristiky a ve všech probíhala v roce 1989 revoluce.

Z hlediska atraktivity pro zahraniční investice mají velice podobné atributy. Jedna z hlavních vlastností jsou jisté nízké náklady, a to zejména nízké náklady na práci, které na počátku integrace hrály velkou roli. Další důležitou vlastností je úroveň vědomostí, hlavně technických a jazykových. Velkou výhodou je, že většina umí angličtinu a další evropský jazyk, který není tak rozlehlý a v dané zemi je klíčový. Polsko má velmi dobré absolventy z technických oborů, Česká republika má velmi dobré IT zázemí, Slovensko má zase přednosti v jazycích a technických dovednostech. Maďarsko není tak dobré v jazycích, ale je zde velká potřeba domácího dialogu. Dalším velkým lákadlem pro zahraniční investory je fakt, že je zde nový trh s velkým potenciálem. Z počátku se projevovaly velkou politickou nestabilitou, ale ve sledovaném období byla většina těchto nestabilit napravena.

Obrázek 16 - Srovnání s V4 (Zdroj: The World Bank Group, © 2019)

Maďarsko

Maďarsko má necelých 10 milionu obyvatel a malou otevřenou ekonomiku. Od ostatních členů V4 se odlišuje velmi pozitivním přístupem k zahraničním investorům. Již před pádem sovětského svazu Maďarsko představuje reformy, které umožňují vytváření joint venture zahraničním investorům. Privatizace zde začíná už počátkem 90. let 20. století a upřednostňovala zahraniční investory. Toto jednání po dlouhou dobu zvýhodňovalo zemi oproti ostatním a od roku 1994 se otevřeně hlásilo o členství do Evropské unie. (Brada, Kutan a Yigit, 2004) V roce 1993 zřizuje Maďarsko instituci pro podporu investic s názvem Agentura pro podporu investic a obchodu Maďarska. Po vstupu Maďarska do Evropské unie se zahraniční investice více zaměřují na sektor služeb a mezi lety 2004-2008 se investice do sektoru služeb zdvojnásobily. HDP od roku 2002 rostlo v průměru o 4 % ročně.

Základem maďarských finančních trhů, jak se později zjistilo, byly z velké části dluhy. Od poloviny roku 2008 na Maďarsko velmi doléhá finanční krize. (Novotný, 2009) Tento dopad lze vidět na obrázku č.16. Důvodem tohoto propadu je velké zadlužování ekonomiky. Země si půjčovala peníze v zahraničních měnách, kde byl nižší úrok než u domácí měny, tudíž docházelo k vnější nerovnováze. Problém zadluženosti domácností by nebyl až takový problém, ale tyto půjčky v cizích měnách znamenaly až 80 % celkových půjček a maďarská měna oslabovala vůči euro, to vše vedlo k obrovské finanční krizi. Maďarsko zachránila půjčka od Mezinárodního měnového fondu ve výši 25 miliard USD. (Bacovský, 2009)

V roce 2015 bylo v Maďarsku započato 94 zahraničních projektů, které byly ve znamení přímých zahraničních investic a celkově vytvořily 11 741 pracovních míst. V dalším roce tomu bylo ještě více a počet projektů narostl na 107 a vytvořeno bylo 12 450 pracovních míst. Od roku 2014, ale Maďarsko čelí odlivu PZI ze země z důvodu politické atmosféry a investičním klimatem v zemi. (EURO, 2017)

Polsko

Polsko je zemí, která vybočuje od všech ostatních členů Visegradské skupiny počtem obyvatel i rozlohou, to úzce souvisí s tím, že v přílivu PZI se dostává do pozice vůdce z této skupiny. Od roku 1999 Polsko udržuje tzv. crawling peg. Crawling peg je kurzový režim, kde centrální banka udržuje měnový kurz fixní, ale centrální paritu měni v pravidelných intervalech. Závisí zde zejména na vývoji míry inflace. Oproti ostatním členům se také Polsko odlišuje tím, že má velké množství státních podniků a drží si je delší dobu. Proces privatizace je zde spíše

delší a zájem investorů obrovský. Příliv investice se zvýšil s příchodem do Evropské unie, avšak v této době začíná být i významný odliv investic.

Společnosti jako Dell nebo Toyota investují na tomto území. Toyota má v plánu investovat dalších 2,4 miliardy Kč do výroby součástek pro hybridní automobily v polských Jelcz-Laskowicích. Toyota už dříve investovala do této výrobní továrny a nejedná se pouze o jediný projekt na tomto území. Společnost Dell investovala v roce 2006 5,7 miliard Kč do výstavby nové továrny v polském Lodži.

V období začátku světové krize polská ekonomika neklesá, ba naopak slabě roste, avšak s rokem 2009 začíná klesat příliv PZI i do Polska, zejména v oblasti nemovitostí a finančních služeb. Jak je patrné z obrázku č. 16, Polsko, Slovensko a Česká republika mají velmi podobný vývoj přílivu PZI na HDP. (Allen & Overy, 2006)

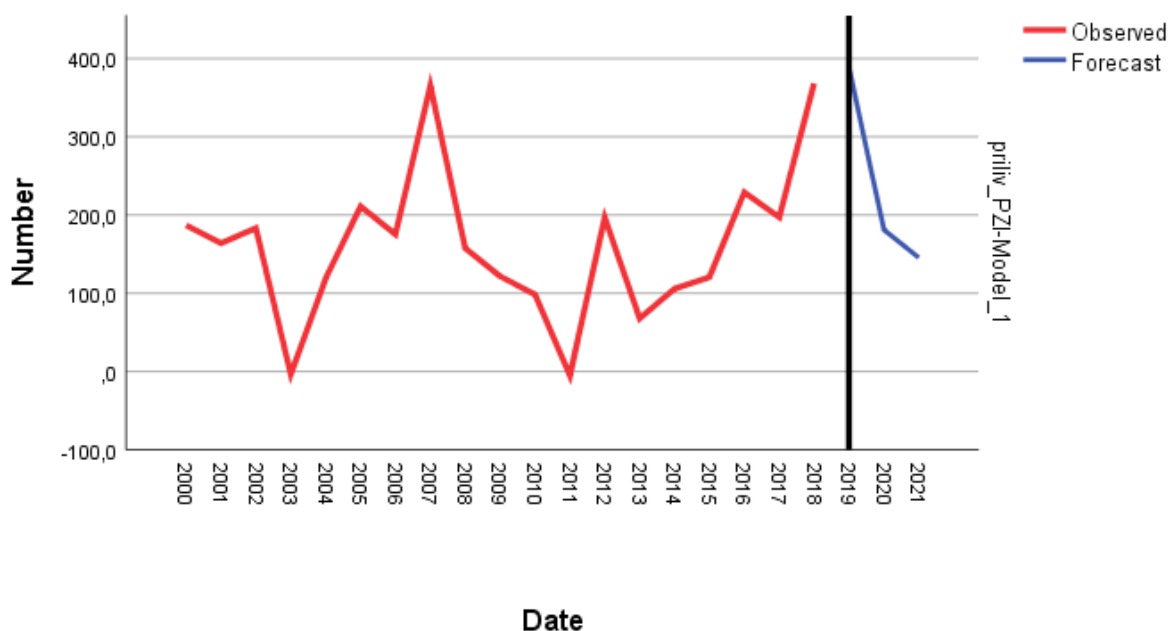
Slovensko

Po rozpadu Československa Slovenská republika šla vlastní cestou transformace. První roky doprovází Slovensko vysoká inflace a také schodek veřejných financí.

Z hlediska vývoje přílivu PZI je Slovensko velice nerovnoměrné. Tato nerovnoměrnost je zapříčiněna velkými investicemi a privatizací. Také zavedení investičních pobídek přichází později a Slovensko zavádí investiční agenturu SARIO. SARIO, celým názvem Slovenská agentura pre rozvoj investícií a obchodu, je vládní instituce založená v roce 2001. Tato agentura byla v roce 2008 oceněna jako nejlepší agentura v Evropě v oblasti high-tech. (Allen & Overy, 2006)

Mezi velmi významné privatizační investice patří Slovenské elektrárny, kde byl jejich většinový podíl prodán italské společnosti Enel S.p., nebo také investice Mitsubishi Platics. Velmi výraznou investicí v poslední době byla investice britské automobilové společnosti Jaguar Land Rover v Nitře, kde postavila nový závod za 36 miliard Kč. PSA Peugeot Citroen vybudoval v Trnavě nový závod za 22 miliard Kč v roce 2003 a za dalších 10 miliard Kč v roce 2006.

5.7. Predikce vývoje meziročního růstu přílivu PZI

Obrázek 17 - Prognoza vývoje PZI v ČR (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB)

Prognoza vývoje meziročního růstu přílivu přímých zahraničních investic byla provedena v programu IBM SPSS Statistics 26. Predikce vychází z trendů přílivu PZI od roku 2000 a jedná se pouze o předpověď do roku 2021. Dlouhodobé predikce není vhodné takto jednoduše provádět z důvodu veliké nepřesnosti. Příliš dlouhé predikce využívají velmi zjednodušených předpokladů, tudíž se v podstatě pouze opakuje současný trend. Tyto prognózy mohou být jednoduše narušeny pandemií, válečným konfliktem nebo další neočekávanou situací, která výrazně ovlivní nastolený trend. Důležitou vlastností prognóz je vlastnost, že se nesmí nic důležitého změnit.

V této předpovědi se jedná o nastolení klesajícího trendu, který byl už podle obrázku č.17 zcela patrný, že nastane. Predikce byla prováděna pouze pro následující 3 roky z důvodu možných budoucích změn, které by značně ovlivnily její přesnost. V příloze č.1 jsou uvedeny hodnoty nastolené predikce a je z ní jasné, že příliv PZI klesá a bude se podobat hodnotám z roku 2008 až 2011, tedy přesně 10 let poté, pouze o něco vyšší.

6. Statistické metody PZI

Statistické metody jsou v této diplomové práci prováděny v programu IBM SPSS Statistics 26 a v programu Microsoft Excel. Pro oba programy je nastavena hladina významnosti 95 %.

V programu IBM SPSS Statistics 26 se testují vztahy stavu PZI s HDP a nezaměstnaností ve vybraných krajích a celkově pro Českou republiku. Pro tyto účely byly vybrány kraje Praha, Pardubický kraj, Královehradecký kraj a Ústecký kraj. Praha byla vybrána z důvodu, že se jedná o hlavní město a je zde soustředěno velké množství investic. Pardubický kraj byl vybrán jako kraj, kde žije autor. Královehradecký kraj byl vybrán s ohledem na fakultu, kde autor studuje. Posledním vybraným krajem byl Ústecký kraj, který má velmi výhodné investiční pobídky oproti ostatním krajům, konkrétněji oblast Most. Interpretace sledované hodnoty na grafech z IBM SPSS Statistics 26 je sledována zejména položka Pearson Correalation, která vyjadřuje Pearsonův korelační koeficient, tedy jejich lineární vztah. Tato položka je v tabulce vybarvena žlutě. Záporné hodnoty označují nepřímý vztah, kdy jedna hodnota klesá a druhá roste, kladné hodnoty označují přímou korelaci, tedy obě hodnoty buď klesají, nebo rostou. Poslední možností je nulová hodnota, která znamená, že na sebe nemají vliv. Dále pak jsou hodnoty rozděleny dle Guilforda na:

- $<0,20$ – zanedbatelný vztah;
- $0,20 - 0,40$ – nepříliš těsný vztah;
- $0,40 - 0,70$ – středně těsný vztah;
- $0,70 - 0,90$ – velmi těsný vztah;
- $> 0,90$ – extrémně těsný vztah.

Dále je zde také uvedena tabulka popisné statistiky, která vyznačuje Mean (průměr) a Std. Deviation (směrodatnou odchylku) sledovaných hodnot. Hodnota N v této tabulce znamená počet prvků.

V programu Microsoft Excel jsou analýzy prováděny pomocí funkce Analýza dat, kde je zvolena Regrese. V tomto programu se testují vzájemné závislosti stavu PZI a průměrné míry inflace, respektive produktivity práce.

6.1. Vliv stavu PZI na HDP/obyvatele

V této části je posuzován vliv příchozích PZI na rozvoj regionu ohledně HDP na obyvatele. Nulovou hypotézu lze vyjádřit tím, že není žádný lineární vztah mezi těmito ukazateli. Alternativní hypotéza připouští existenci lineárního vztahu mezi sledovanými ukazateli, která je založena na hodnotě Pearsonova korelačního koeficientu. Pro sestavení časové řady byly vybrány hodnoty HDP na obyvatele a stavu PZI v letech 2000 až 2018 celkově pro ČR a pro vybrané kraje.

Kritická hodnota pro vyhodnocení těchto testů je 0,4555. Vychází se z tabulky kritických hodnot pro Pearsonův korelační koeficient pro oboustranný test. Hodnota je ve sloupci $\alpha = 0,05$ pro $n = 19$ pro všechny provedené testy v této diplomové práci stejná. (Anděl, 2003)

HDP neboli hrubý domácí produkt je základní makroekonomický ukazatel a hlavní charakteristikou výkonnosti ekonomiky. Vyjadřuje celkovou hodnotu statků a služeb vytvořených na určitém území za daný rok. Pro porovnání států se častěji používají HDP na obyvatele nebo také HDP na obyvatele v PPS. PPS je uměle vytvořená jednotka pro státy EU, která značí kurz mezi dvěma měnami, za který je možné si koupit v obou zemích stejné množství zboží. (EUROZÓNA +, 2019)

Celkově pro ČR

Correlations			
		HDP na obyvatele	stav PZI
HDP na obyvatele (tis. Kč)	Pearson Correlation	1	,985**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	,985**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	19	19

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Tabulka 4 - Korelace stav PZI na HDP na obyvatele (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Důležité hodnoty se nacházejí v buňkách Pearsonova korelačního koeficientu vždy ve sloupci HDP na obyvatele a řádku Stav PZI, nebo přesně naopak. Tyto hodnoty jsou vždy stejné, protože vyjadřují korelaci mezi těmito dvěma veličinami. Korelační koeficient 0,985 je velice vysoký a značí extrémní závislost mezi danými veličinami. Je možné ho popsat tak, že velikost první veličiny ovlivňuje velikost druhé veličiny z 98,5 %. Výsledek je z hlediska

testování hypotéz významný, protože hodnota p je menší než 0,01 pro oboustrannou hypotézu. Toto tvrzení je zjištěno ze spodní části tabulky.

Výsledkem lze říci, že stav PZI a HDP na obyvatele mají statisticky významný lineární vztah. Dále lze z výsledku vyčíst, že směr tohoto vztahu je pozitivní, tudíž mají pozitivní korelaci, která znamená, že při růstu jedné veličiny druhá veličina také roste.

Výsledky této analýzy pocházejí z dat získaných z Českého statistického úřadu, České národní banky a CzechInvestu. Tato data lze nalézt v příloze č.2.

Hlavní město Praha

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
HDP na obyvatele (tis. Kč)	767,3632	164,59583	19
stav PZI (mld. Kč)	1177,4053	544,06562	19
Correlations			
		HDP na obyvatele	stav PZI
HDP na obyvatele (tis. Kč)	Pearson Correlation	1	,962**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	,962**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	19	19
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Tabulka 5 - Korelace-Praha-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

V první části tabulky č.5 lze vidět hodnotu Mean, která znamená průměrnou hodnotu dané veličiny a Std. Deviation, která znamená směrodatnou odchylku veličiny. Průměrný stav PZI činí 1177,4 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 544 mld. Kč. Průměrné HDP na obyvatele činí 767,36 tisíc Kč se směrodatnou odchylkou 164,6 tisíc Kč. Výsledky této analýzy pocházejí z dat získaných z Českého statistického úřadu a CzechInvestu. Tato data lze nalézt v příloze č.3.

Z výsledku testu vyplývá, že stav investic v Praze má na zdejší HDP na obyvatele velký vliv. Čím vyšší je hodnota Pearsonova koeficientu, tím vyšší je závislost mezi veličinami. Z hodnoty 0,962 lze říci, že je téměř extrémní závislost mezi těmito veličinami. Test významnosti pro koeficient korelace potvrdil existenci vztahu s možnou chybou pouze 0,01 %. Kladná výsledná hodnota značí přímou úměru mezi veličinami. Není pochyb, že je hodnota vyšší než 0,455, tedy stanovená kritická hodnota pro 0,05 hladinu významnosti pro 19 hodnot.

Pardubický kraj

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	40,6342	9,42836	19
HDP na obyvatele (tis. Kč)	299,8632	59,13245	19
Correlations			
		HDP na obyvatele	stav PZI
HDP na obyvatele (tis. Kč)	Pearson Correlation	1	,751**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	,751**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	19	19
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Tabulka 6 - Korelace-Pardubice-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

V první části tabulky č.6 se nacházejí hodnoty popisné statistiky jako je průměr, směrodatná odchylka a počet hodnot. Z tabulky je patrné, že průměrně od roku 2000 do 2018 byl stav PZI v Pardubickém kraji 40,6 mld. Kč a směrodatnou odchylku 9,4 mld. Kč, jež určuje stejně jako rozptyl odchýlení od průměrných hodnot. Průměrné HDP na 1 obyvatele bylo v Pardubickém kraji od roku 2000 do roku 2018 299 tisíc Kč se směrodatnou odchylkou 59 tisíc Kč.

Z výsledku je patrné, že hodnota 0,751 prokazuje úzký korelační vztah, tudíž je zde velká závislost mezi sledovanými veličinami. Podmínka korelace z předchozích měření, že Pearsonův korelační koeficient musí být vyšší než kritická hodnota ($KH = 0,4555$), je splněn. Další ověření vztahu vzájemné závislosti tím, že korelace je statisticky významná pod 0,01 pro oboustrannou hypotézu, je rovněž splněna. Hodnota závislosti již není tak vysoká jako v předešlých analýzách, avšak stále má statistickou významnost a určuje lineární závislost. V tomto případě je také hodnota kladná, tudíž se jedná u veličin o přímou závislost, kdy první se zvyšuje, tak druhá se také zvyšuje. Výsledky této analýzy pocházejí z dat získaných z Českého statistického úřadu a CzechInvestu. Tato data lze nalézt v příloze č.4

Královehradecký kraj

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	39,5626	16,44483	19
HDP na obyvatele (tis. Kč)	319,6842	67,89617	19
Correlations			
		HDP na obyvatele	stav PZI
HDP na obyvatele (tis. Kč)	Pearson Correlation	1	,921**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	,921**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	19	19
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Tabulka 7 - Korelace-Hradec_Kralove-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

V první části tabulky č. 7 se nacházejí hodnoty popisné statistiky průměr, směrodatná odchylka a počet hodnot. Počet hodnot zůstává stále stejný, protože autor používá data za celé roky od roku 2000 do roku 2018, tudíž 19 hodnot. Průměrný stav PZI v Královehradeckém kraji je 39,5 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 16,4 mld. Kč, která po umocnění značí rozptyl hodnot. U HDP na obyvatele jsou tyto hodnoty 319,68 tisíc Kč, kde směrodatná odchylka je 67,89 tisíc Kč. Data jsou získána z webové stránky Českého statistického úřadu a CzechInvestu a jsou uvedena v příloze č.5.

Z výstupu programu IBM SPSS Statistics 26 je patrné, že korelační analýza odhalila korelaci o velikosti 0,921. Tudíž podmínka z prvních měření pro Pearsonův korelační koeficient byla splněna a lze prohlásit, že korelace zde probíhá. Znovu je korelace statisticky významná, protože byla splněna podmínka pro oboustrannou hypotézu a na úrovni 0,01 je přijata. Oproti Pardubickému kraji je zde znovu extrémní závislost porovnávaných veličin. Z kladné hodnoty Pearsonova korelačního koeficientu lze vyhodnotit, že se jedná o přímou závislost, kde se obě hodnoty současně buď zvyšují, nebo snižují.

Ústecký kraj

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	81,6684	14,64848	19
HDP na obyvatele (tis. Kč)	285,1316	48,45320	19
Correlations			
		HDP na obyvatele	stav PZI
HDP na obyvatele (tis. Kč)	Pearson Correlation	1	,508*
	Sig. (2-tailed)		0,027
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	,508*	1
	Sig. (2-tailed)	0,027	
	N	19	19
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			

Tabulka 8 - Korelace-Usti_nad_Labem-HDP (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

U analýzy Ústeckého kraje zde máme v první části tabulky č. 8 také hodnoty popisné statistiky, kdy průměrně v kraji byl stav investic 81,6 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 14,6 mld. Kč. Pro HDP na obyvatele tyto hodnoty značí, že průměrně za roky 2000 až 2018 činil 285 tisíc Kč se směrodatnou odchylkou 48,4 tisíc Kč. Data jsou získána z webové stránky Českého statistického úřadu a CzechInvestu a jsou uvedena v příloze č. 6.

Z výsledků korelační analýzy lze vyvodit, že v Ústeckém kraji byla znovu splněna podmínka, že hodnota Pearsonova korelačního koeficientu musí být větší než kritická hodnota, avšak v tomto případě se už jedná o těsný výsledek a není zde vidět taková velká závislost jako mezi ostatními sledovanými kraji. Podmínka je tedy splněna, ale určuje pouze středně těsný vztah mezi sledovanými veličinami v Ústeckém kraji. I zde je hodnota kladná, tudíž se jedná o přímou závislost, kdy se obě hodnoty buď zvyšují, nebo snižují.

6.2. Vliv stavu investic na míru nezaměstnanosti

U těchto testů je stejná kritická hodnota pro vyhodnocení jako u porovnávání HDP na obyvatele a stavu investic, tudíž absolutní hodnota 0,4555. Tato hodnota také vychází z tabulky kritických hodnot pro Pearsonův korelační koeficient pro oboustranný test, jak bylo uvedeno v minulé podkapitole.

Pro popis trhu práce byl zvolen nejčastější ukazatel, a to obecná míra nezaměstnanosti. Data pro vypracování této statistické analýzy byly zjištěny pomocí Českého statistického úřadu. Pro sestavení časové řady byly použity hodnoty stavu PZI a míry nezaměstnanosti za období 2000 až 2018. Nulovou hypotézu lze vyjádřit tím, že není žádný lineární vztah mezi těmito ukazateli. Alternativní hypotéza připouští existenci lineárního vztahu mezi sledovanými ukazateli, která je založena na hodnotě Pearsonova korelačního koeficientu.

Druhy nezaměstnanosti podle příčiny jsou:

- frikční,
- strukturální,
- cyklická,
- sezónní.

Obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle. Poté je vyjádřena v procentech. Obecná míra nezaměstnanosti se získává z výsledků VŠPS dle mezinárodních definic a doporučení. (ČNB, ©2020)

Celkově pro ČR

Correlations			
		Míra nezaměstnanosti	stav PZI
Míra nezaměstnanosti (%)	Pearson Correlation	1	-,835**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	-,835**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	19	19
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Tabulka 9 - ČR – Stav PZI a míra nezaměstnanosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Data jsou zjištěna z webové stránky Českého statistického úřadu a CzechInvestu a následně jsou zpracována v příloze č.7. Hodnoty pro vyhodnocení testu se nacházejí v tabulce dvakrát. První hodnota je ve sloupci Míra nezaměstnanosti a řádku stav PZI, podrobněji u Pearson Correlation, a druhá je ve sloupci stav PZI v řádku Míra nezaměstnanosti u Pearson Correlation. Tato hodnota je -0,835 a její absolutní hodnota je tedy větší než 0,4555. Hodnota korelačního koeficientu je vysoká, tudíž lze předpokládat, že hodnota stavu investic má vliv na nezaměstnanost. Tento vztah lze popsat tak, že nezaměstnanost je z 83,5 % popsána stavem investic. Poprvé se autor setkává se zápornou hodnotou, která představuje nepřímou závislost, kde jedna veličina se zvyšuje a zároveň se druhá veličina snižuje. Výsledek lze přijmout na hladině významnosti 0,01 pro oboustrannou hypotézu.

Hlavní město Praha

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	1177,4053	544,06562	19
Míra nezaměstnanosti (%)	3,0316	0,85768	19
Correlations			
		Míra nezaměstnanosti	stav PZI
Míra nezaměstnanosti (%)	Pearson Correlation	1	-,825**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	-,825**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	19	19

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Tabulka 10 - Korelace-Praha-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Data jsou získána z Českého statistického úřadu a CzechInvestu. Souhrn dat pro tuto analýzu lze nalézt v příloze č. 8. Pro analýzu korelačního vztahu mezi mírou nezaměstnanosti a stavem PZI zde jsou nejprve hodnoty popisné statistiky, které mohou přiblížit hodnoty veličin. Jako průměrná hodnota veličiny stav PZI je 1 177,4 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 544 mld. Kč. U nezaměstnanosti máme průměrnou hodnotu 3,03 % se směrodatnou odchylkou 0,85 %.

Z výsledku korelační analýzy je patrné, že se jedná o velmi silnou závislost. Korelační koeficient dosahuje hodnoty 0,825, proto lze konstatovat, že je zde velmi silná závislost. Podmínka toho, že Pearsonův korelační koeficient musí být větší než kritická hodnota (0,4555) je splněn, takže znovu lze potvrdit závislost mezi sledovanými veličinami. Hodnota korelačního

koeficientu je záporná, což značí nepřímou závislost, která je charakteristická tím, že jedna veličina nabývá na velikosti a zároveň druhá veličina ubývá na velikosti. Jednoduše to lze popsat tak, že čím vyšší hodnota stavu PZI v Praze, tím menší míra nezaměstnanosti.

Pardubický kraj

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	40,6342	9,42836	19
Míra nezaměstnanosti (%)	5,7895	1,90814	19
Correlations			
		Míra nezaměstnanosti	stav PZI
Míra nezaměstnanosti (%)	Pearson Correlation	1	-,494*
	Sig. (2-tailed)		0,032
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	-,494*	1
	Sig. (2-tailed)	0,032	
	N	19	19
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			

Tabulka 11 - Korelace-Pardubice-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Výsledky této analýzy pocházejí z dat získaných z Českého statistického úřadu a CzechInvestu. Tato data lze nalézt v příloze č. 9. U této analýzy se také nacházejí popisné statistické hodnoty, které lépe přiblíží sledovaný vzorek veličin. Hodnoty jsou nezaměstnanost a stav PZI v Pardubickém kraji v letech 2000 až 2018. Průměrná hodnota stavu PZI je 40,6 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 9,4 mld. Kč. Průměrná míra nezaměstnanosti v kraji za sledované období činí téměř 5,8 % se směrodatnou odchylkou 1,9 %. Jak je vidět ze směrodatné odchylky míry nezaměstnanosti, tak hodnota se v průběhu velice měnila.

Z výsledku korelační analýzy lze vyvodit, že i v Pardubickém kraji je závislost stavu PZI a míry nezaměstnanosti. Je sice nižší než u hlavního města Prahy nebo celkové analýze pro celou ČR, ale podmínka je splněna. Pearsonův korelační koeficient je vyšší než kritická hodnota (0,4555), tudíž lze potvrdit závislost mezi veličinami. Lze říci, že stav PZI ovlivňuje z 49,4 % nezaměstnanost. Hodnota je znovu záporná, takže lze vyjádřit, že i zde se jedná o nepřímou závislost, kdy jedna veličina roste a druhá klesá.

Královehradecký kraj

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	39,5626	16,44483	19
Míra nezaměstnanosti (%)	5,5000	1,68754	19
Correlations			
		Míra nezaměstnanosti	stav PZI
Míra nezaměstnanosti (%)	Pearson Correlation	1	-0,165
	Sig. (2-tailed)		0,500
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	-0,165	1
	Sig. (2-tailed)	0,500	
	N	19	19

Tabulka 12 - Korelace-Hradec_Kralove-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Popisné hodnoty pro zjištění informací ohledně souboru dat jsou v první části analýzy dat. Průměrný stav PZI za roky 2000 až 2018 v Královehradeckém kraji činil 39,56 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 16,4 mld. Kč a míra nezaměstnanosti činila 5,5 % se směrodatnou odchylkou 1,68 %.

Z výsledku korelační analýzy lze zjistit, že ačkoli celkově v České republice má stav PZI vliv na míru nezaměstnanosti, tak v Královehradeckém kraji tomu tak není. Dle výsledku má stav PZI vliv pouze z 16,5 % na míru nezaměstnanosti. Podmínka toho, že testové kritérium musí být větší než kritická hodnota, zde není splněno, tudíž lze vyvrátit závislost mezi veličinami. Hodnota je záporná, tudíž by se zde jednalo o nepřímou závislost jako u ostatních oblastí. Ani druhá podmínka není splněna, protože hladina významnosti není menší než 0,05, ale činí 0,5. Z tohoto výsledku je také patrné, že lze nulovou hypotézu zamítnout. Výsledky této analýzy pocházejí z dat získaných z Českého statistického úřadu a CzechInvestu. Tato data lze nalézt v příloze č. 10.

Ústecký kraj

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
stav PZI (mld. Kč)	81,6684	14,64848	19
Míra nezaměstnanosti (%)	10,2737	3,63667	19
Correlations			
		Míra nezaměstnanosti	stav PZI
Míra nezaměstnanosti (%)	Pearson Correlation	1	-0,437
	Sig. (2-tailed)		0,061
	N	19	19
stav PZI (mld. Kč)	Pearson Correlation	-0,437	1
	Sig. (2-tailed)	0,061	
	N	19	19

Tabulka 13 - Korelace-Usti_nad_Labem-nezaměstnanost (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Data jsou získána z Českého statistického úřadu a CzechInvestu. Souhrn dat pro tuto analýzu lze nalézt v příloze č. 11. Stejně jako u předchozích tabulek i zde v tabulce č. 13 jsou v první části hodnoty popisné statistiky. Průměrný stav PZI činil v Ústeckém kraji 81,6 mld. Kč se směrodatnou odchylkou 14,64 mld. Kč od roku 2000 do roku 2018. Průměrná míra nezaměstnanosti v tomto kraji činila 10,27 % se směrodatnou odchylkou 3,6 %.

Z výsledku je patrné, že hodnota -0,437 neprokazuje úzký korelační vztah, tudíž nelze prokázat závislost mezi sledovanými veličinami. Podmínka korelačního koeficientu není splněna, protože hodnota Pearsonova korelačního koeficientu je menší než kritická hodnota. Kritická hodnota pro Pearsonův korelační test pro oboustrannou hypotézu s hladinou významnosti 0,05 pro 19 hodnot je 0,4555. Hodnota Pearsonova korelačního koeficientu je záporná, takže by značila nepřímou závislost mezi veličinami, kdy jedna hodnota roste a druhá klesá. Ani další ověření vztahu vzájemné závislosti pomocí hladiny významnosti nebylo splněno, protože zde je hladina významnosti 0,061 a byla potřeba hladina významnosti 0,05. Hodnota je vcelku vysoká, takže zde nějaká závislost není vyvrácena, avšak nebyla potvrzena provedenými testy.

6.3. Vliv stavu PZI na míru inflace

V této a následující podkapitole budou provedeny regresní analýzy v programu Microsoft Excel. Analýzy jsou provedeny za období od roku 2000 do roku 2018. Tato analýza se provádí z dat, které se nacházejí v příloze č.12 a byla provedena přes funkci analýza dat. U těchto souborů nelze spoléhat pouze na provedení porovnání indexů determinace, ale je potřeba podrobnější regresní analýza s pomocí funkce ANOVA. Hodnoty pro tuto analýzu byly vyhledány na webových stránkách Českého statistického úřadu a společnosti CzechInvest a následně zpracovány do tabulky v příloze č.12.

Inflaci lze obecně charakterizovat jako všeobecný růst cenové hladiny v čase. Průměrnou roční míru inflace lze tedy vyjádřit jako procentní změnu průměrné cenové hladiny za posledních 12 měsíců oproti průměru za předchozích 12 měsíců. (Kurzy.cz, 2020)

<i>Regresní statistika</i>	
Násobné R	0,30468144
Hodnota spolehlivosti R	0,09283078
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,03946788
Chyba stř. hodnoty	826,033408
Pozorování	19

Tabulka 14 - Regresní statistika Inflace (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

V této podkapitole se autor věnuje vlivu stavu PZI na míru inflace. Z první hodnoty Násobné R lze vyčíst korelační koeficient. Zde hodnota 0,30468144 značí nepřilíš silnou lineární závislost mezi hodnotami stav PZI a míra inflace. Druhá naměřená hodnota, Hodnota spolehlivosti R, označuje index determinace, kde platí, že se jedná o druhou mocninu předešlé hodnoty Násobné R. Tento vztah lze interpretovat tím, že 9,28 % průměrné roční míry inflace je popsáno stavem PZI a zbylých 90,72 % je popsáno jinými veličinami. Třetí hodnota Nastavená Hodnota spolehlivosti R udává hodnotu upraveného indexu determinace, ale tato hodnota slouží pouze k porovnání modelů s rozdílným počtem parametrů.

ANOVA					
	<i>Rozdíl</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Významnost F</i>
Regrese	1	1186992,1	1186992,107	1,73961	0,2046796
Rezidua	17	11599630	682331,1916		
Celkem	18	12786622			

Tabulka 15 - ANOVA Inflace (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Tabulka č.15 ukazuje analýzu rozptylu neboli zkráceně ANOVA. V této tabulce je důležitá hodnota reziduálního rozptylu, kterou lze označit jako Q_e . Tato hodnota je výsledná hodnota součtu čtverců dělená počtem reziduí a vyjadřuje průměrné čtverce. Významnost F

znamená významnost modelu jako celku. Hodnota F je zde menší než kritická hodnota $F_{0,05}(1, 17) = 4,45$, tudíž se nulová hypotéza přijímá. To znamená, že se hodnoty neovlivňují.

	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95 %	Horní 95 %
Hranice	2517,47311	332,41303	7,573328588	7,6E-07	1816,14292	3218,8033
Průměrná roční míra inlace	-163,341027	123,84229	-1,318943838	0,20468	-424,62542	97,9433684

Tabulka 16 - Koeficienty Inlace (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Hodnoty Významnost F a Hodnota P pro Průměrná roční míra inflace se shodují. Tato shoda je zapříčiněna lineární jednoduchou regresí. Tato hodnota vypovídá o významnosti modelu. Hodnota P vypovídá o významnosti pouze jednoho regresního koeficientu, přesněji v tomto případě koeficientu Průměrná roční míra inflace. Z výsledku je patrné, že tato hodnota je vyšší než 0,05, tudíž lze vyhodnotit model jako nevýznamný. Na základě hodnot koeficientů lze napsat rovnici regresní funkce.

V tomto případě lze rovnici napsat jako: $y = -163,341027x - 2517,47311$. První hodnota udává, o kolik se zvýší průměrná roční míra inflace se stavem PZI. Tato hodnota je také bodovým odhadem regresního koeficientu, ale v praxi je lepší uvádět hodnoty z 95 % intervalu, tedy -163,341027 až 2517,47311.

6.4. Vliv stavu PZI na produktivitu práce

Analýza je provedena za období od roku 2000 do roku 2018. Produktivitou práce se rozumí poměr vytvořených výstupů vůči vynaloženým vstupům. Jednodušeji lze říci, že znamená objem vyprodukovaných hodnot na jednotku spotřebované práce za určité období.

Regresní statistika	
Násobné R	0,986438924
Hodnota spolehlivosti R	0,973061751
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,971477148
Chyba stř. hodnoty	142,3436638
Pozorování	19

Tabulka 17 - Regresní statistika Produktivita práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

V prvním výstupu regresní analýzy vlivu stavu PZI na produktivitu práce je důležitá zejména hodnota Násobné R, která udává hodnotu korelačního koeficientu a je uvedena v tabulce č.17. Tato hodnota udává závislost stavu PZI na produktivitu a značí extrémně těsný vztah těchto veličin. Druhou hodnotou v této tabulce je hodnota spolehlivosti R, která je druhou

mocninou předešlého čísla. Variabilita veličiny stav PZI je z 97,3 % popsána veličinou Produktivita práce. Jedná se o velmi vysokou variabilitu. Hodnoty pro tuto analýzu byly vyhledány na webových stránkách Českého statistického úřadu a společnosti CzechInvest a následně zpracovány do tabulky v příloze č. 13.

ANOVA					
	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F
Regrese	1	12442173	12442173,1	614,0729	8,79E-15
Rezidua	17	344449,2	20261,7186		
Celkem	18	12786622			

Tabulka 18 - ANOVA Produktivita práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Ve druhém výstupu je ukázána tabulka analýzy rozptylu neboli ANOVA. Zde je ukázána významnost modelu jako celku pomocí hodnoty Významnost F, kde odpovídá hodnotě $8,79 \cdot 10^{-15}$, kterou lze převést na cca. 0,0000027. Model je tedy velmi významný. Z porovnání hodnoty F, tedy testového kritéria, je značné, že je větší než kritická hodnota, která je pro $F_{0,05}(1, 17) = 4,45$. Z tohoto porovnání je patrné, že nulovou hodnotu lze zamítnout a můžeme přijmout alternativní hypotézu, že porovnávané veličiny mají vzájemný vliv.

	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95 %	Horní 95 %
Hranice	-1995,63554	170,7394	-11,688196	1,5E-09	-2355,86	-1635,41
Produktivita práce	9,959278797	0,4019	24,7804952	8,79E-15	9,111344	10,80721

Tabulka 19 - Koeficienty Produktivita práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Pro dodržení lineární jednoduché regrese je důležité, aby hodnoty Významnost F a Hodnota P pro Produktivitu práce se shodovaly. Tato podmínka je dodržena, tudíž se jedná o lineární jednoduchou regresi. Hodnota P odpovídá významnosti pouze jednoho regresního koeficientu, v tomhle případě Produktivitě práce. Jak už bylo zmíněno u minulé tabulky, je patrné, že veličiny na sebe mají vzájemný vliv. Hodnota je nižší než 0,05, to znamená, že model je statisticky významný.

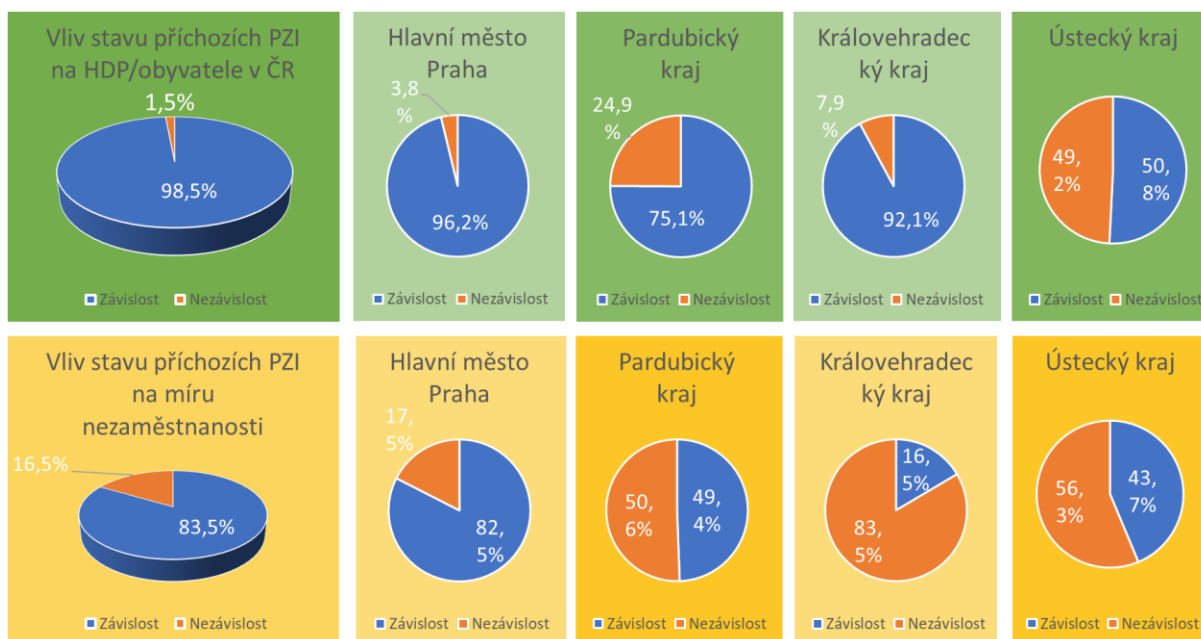
V tomto případě lze rovnici napsat jako: $y = 9,959278797x + 1995,63554$. První hodnota udává, o kolik se zvýší průměrná roční míra inflace s růstem stavu PZI. Tato hodnota je také bodovým odhadem regresního koeficientu, ale v praxi je lepší uvádět hodnoty z 95 % intervalu, tedy 9,111344 až 10,80721.

6.5. Shrnutí analýzy

V této diplomové práci byly analyzovány vybrané ukazatele makroekonomické situace v České republice. Celkový počet těchto ukazatelů je čtyři – HDP na jednoho obyvatele, míra nezaměstnanosti, míra průměrné roční míry inflace a produktivita práce. U HDP na obyvatele a u míry nezaměstnanosti se dále analyzovaly vybrané kraje – Hlavní město Praha, Královehradecký kraj, Pardubický kraj a Ústecký kraj. U těchto dvou ukazatelů autor zkoumal jejich vztah ke stavu PZI za období 2000 až 2018. Přítomnost tohoto vztahu byla ověřena pomocí korelačního koeficientu v programu IBM SPSS Statistics 26, podrobněji pomocí Pearsonova korelačního koeficientu. U ukazatelů průměrné roční míry inflace a produktivity práce se také zjišťoval vliv stavu PZI, ale netestoval se dále ve vybraných krajích. U těchto ukazatelů se zkoumala regresní analýza pomocí Analýzy dat v programu Microsoft Excel. Je důležité si uvědomit, že přítomnost vztahu korelace u těchto veličin na PZI nemusí znamenat příčinný vztah mezi těmito veličinami. Naopak je značné, že v průběhu sledovaného vývoje měly zkoumané veličiny podobné tendence či trendy. Na ekonomiku má vliv velký počet faktorů a je velice obtížné určit pomocí jednodušších analýz vysoce procentní analýzu. Korelace v těchto veličinách určitě je, ale je obtížné měřitelná.

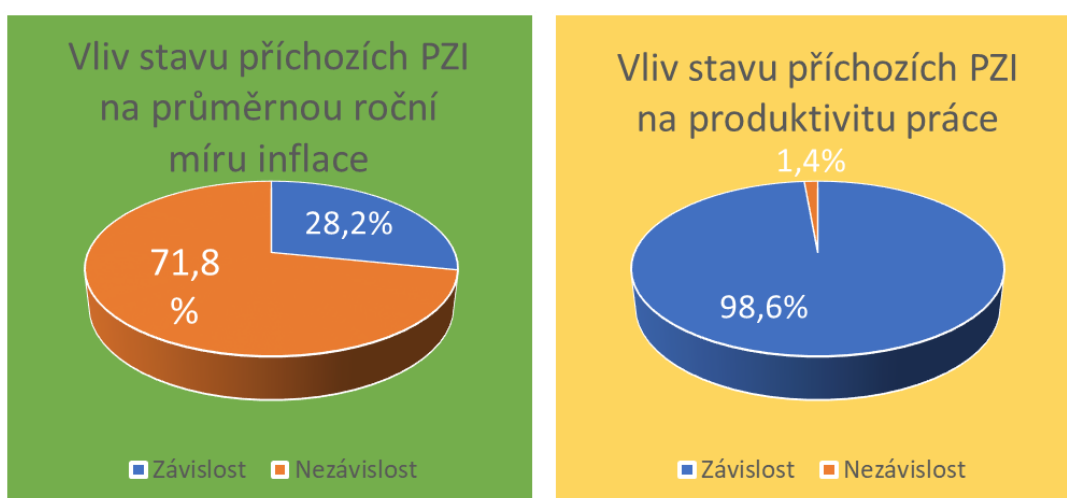
Z výsledků měřené analýzy lze vyvodit, že vztah korelace mezi stavem PZI a HDP na obyvatele je extrémně těsný a u žádné jiné veličiny není tak těsný. U všech krajů, kromě Ústeckého kraje, se potvrdil extrémně těsný nebo aspoň velmi těsný vztah těchto veličin. V Ústeckém kraji byl potvrzen středně těsný vztah těchto veličin, ale jinak lze o výrazné zmenšení korelace oproti ostatním vybraným krajům.

Ohledně korelace mezi stavem PZI a mírou nezaměstnanosti, tak dle dat pro Českou republiku, byl výsledek velmi těsný nepřímý vztah mezi veličinami. Takto těsný vztah se potvrdil pouze v Hlavním městě Praha a poté byla korelace potvrzena pouze v Pardubickém kraji, konkrétně se jedná o středně těsný vztah. V Ústeckém kraji byl tento stav těsně zamítnut, ale dle korelačního koeficientu by zde mohl být nějaký vztah. Královehradecký kraj se lišil od ostatních krajů, jelikož zde nebyla potvrzena žádná korelace s mírou nezaměstnanosti. Výsledky vlivu stavu příchozích PZI na HDP na obyvatele, respektive na míru nezaměstnanosti, jsou graficky znázorněny na obrázku č.18.

Obrázek 18 - Grafické shrnutí vlivu PZI na HDP na obyvatele a míru nezaměstnanosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

Z výsledků dat z programu Microsoft Excel pro zjištění vztahu mezi stavem PZI a průměrnou roční mírou inflace nebyl zjištěn žádný druh korelace a korelační koeficient dosahoval pouze slabé korelace, avšak na hladině významnosti 0,25, kde je potřeba hladina významnosti alespoň 0,05. Oproti tomu u vztahu mezi stavem PZI a produktivitou práce byl zjištěn extrémní lineární vztah na velmi nízké hladině významnosti. Na základě těchto dvou porovnání hodnot byla přijata alternativní hypotéza a potvrzen vztah mezi těmito ukazateli. Výsledky těchto dvou analýz jsou graficky znázorněny na obrázku č.19.

Obrázek 19 - Grafické shrnutí vlivu PZI na průměrnou roční míru inflace a produktivitu práce (Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ a ČNB)

7. Závěr

Tato diplomová práce se věnovala přímým zahraničním investicím v České republice. Na úvod jsou představeny teoretické poznatky z oblasti přímých zahraničních investic, které vychází z literární rešerše. Jejím předmětem se staly odborné knihy, články, dokumenty, vědecké databáze ScienceDirect a další materiály prezentované na internetu.

Hlavním cílem autora práce bylo zpracování a zhodnocení přímých zahraničních investic v České republice za období 2000 až 2018. Data o stavu PZI byly zpracovány dle databáze Světové banky a ČNB, která každoročně vydává přehlednou publikaci o přímých zahraničních investicích. Data za jednotlivé roky byla ucelena do přehledných skupin, které k sobě navazovaly s ohledem na významné události, jako jsou například vstup do EU nebo finanční krize od roku 2007. Mezi hlavní cíl autora práce se také řadí zhodnocení vlivu stavu příchozích PZI na vybrané makroekonomické ukazatele. Zde bylo důležité provést statistické analýzy vlivu PZI na HDP na obyvatele, míru nezaměstnanosti, roční průměrnou míru inflace a produktivitu práce.

Z výsledků zhodnocení vývoje přílivu PZI je patrné, že se stav příchozích PZI významně zvýšil. Od roku 2000, kdy byla hodnota stavu příchozích PZI 818,4 mld. Kč, vzrostla na hodnotu z roku 2018, která činila 3689,5 mld. Kč. Tento vývoj mohl být lepší, kdyby Česká republika nepromeškala počáteční rozvoj už v předešlých letech před rokem 2000 dle srovnání dat od Světové banky. Velký vliv na rozvoj přílivu PZI měl samozřejmě vstup do EU a dalších organizací, který zapříčinil snadnější investování do ČR pro investory. V počátcích sledovaného období měla privatizace bankovního sektoru významný podíl na přílivu přímých zahraničních investic. Obrovský význam mají v České republice investice do automobilového průmyslu a elektroniky. Do České republiky nejvíce plynou investice z Nizozemí, Německa, Rakouska a v posledních letech také Lucemburska. Pomocí metody časových řad autor zpracoval predikci vývoje přílivu PZI, která se oproti přílivu do roku 2018 má výrazně snižovat a dá se očekávat krize podobná té, která začala v roce 2007.

Pro statistické analýzy je důležité si uvědomit, že z ekonomického hlediska působí na vybrané ukazatele velké množství faktorů. Následná tvrzení jsou pouze statistického druhu a vychází z výsledků autorových analýz. Z těchto výsledků lze vyvodit, že stav PZI má extrémně těsný vztah s HDP na obyvatele v ČR. Podrobněji se tento vztah analyzoval u čtyř krajů, konkrétněji se jedná o Hlavní město Praha, Pardubický kraj, Královehradecký kraj a Ústecký kraj. Pouze v Ústeckém kraji nebyl potvrzen velmi silný vztah korelace, ale stále zde

byla splněna podmínka pro přijetí hypotézy. V ostatních krajích byl naměřen silný až extrémní vztah mezi těmito veličinami. Druhý porovnávaný vztah mezi stavem PZI a mírou nezaměstnanosti značí velmi těsný vztah veličin celkově pro ČR. Dále zde byly provedeny analýzy pro stejné kraje jako tomu bylo v předešlém porovnávání, kde těsnost vztahu byla potvrzena pouze u kraje Hlavní město Praha a Pardubického kraje. Vztah mezi stavem PZI a mírou nezaměstnaností je nepřímý, což znamená, že se stav PZI zvětšuje, a tím se míra nezaměstnanosti zmenšuje. Třetím porovnáním byl stav PZI a průměrná roční míra inflace, kde nebyl zjištěn žádný vztah mezi veličinami. Poslední sledovaný vztah byl mezi stavem PZI a produktivitou práce, zde byl zjištěn extrémně těsný vztah mezi těmito ukazateli.

Závěrem lze konstatovat, že stav PZI se od začátku sledovaného období až po konec sledovaného období výrazně zvýšil a rostoucí stav PZI má pozitivní vliv na růst HDP na obyvatele, snížení míry nezaměstnanosti a růst produktivity práce. Tyto investice také výrazně zkvalitňují podnikatelské prostředí, zavádějí nové metody řízení a zvyšují kvalifikaci pracovní síly.

8. Zdroje

Literární:

- [1] ANDĚL, Jiří, 2003. *Statistické metody*. Vyd. 3. Praha: Matfyzpress, 299 s. ISBN 80-86732-08-8.
- [2] ALLEN & OVERY, 2006. *Foreign direct investment in central and eastern Europe*. Allen & Overy LLP, 69 s.
- [3] BRADA, Josef C., Ali M. KUTAN a Taner M. YIGIT, 2004. *The effects of transition and political instability on foreign direct investment inflows: Central Europe and the Balkans*. ZEI Working Paper. Bonn, No. 33, 50 s.
- [4] DURČÁKOVÁ, Jaroslava a Martin MANDEL. *Mezinárodní finance*. 2. dopl. vyd. Praha: Management Press, 2003. ISBN 80-7261-090-2.
- [5] EUROZÓNA +, 2019. *Růst HDP*. Eurozóna +. No.16. 10 s. ISSN 2533-4158.
- [6] KÖRNER, Oldřich, Michal PÍCL, Vladimír ŠTÍPEK a Jan VOGL, 2016. *Analýza podpory ekonomického růstu prostřednictvím stimulace investic: Úřad vlády České republiky*. Praha. 68 s. ISBN 978-80-7552-874-2.
- [7] MÜNICH, Daniel a Marián DINGA, 2010. *The impact of territorially concentrated FDI on local labor markets: Evidence from the Czech Republic*. Labour Economics. V.17, No.2, 354-367. ISSN 0927-5371.
- [8] POLOUČEK, Stanislav. *Peníze, banky, finanční trhy*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-152-9.
- [9] REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.
- [10] SKALSKÁ, Hana, 2013. *Aplikovaná statistika*. Hradec Králové: Gaudeamus, 233 s. ISBN 978-80-7435-320-8.
- [11] SRHOLEC, Martin. *Přímé zahraniční investice v České republice: teorie a praxe v mezinárodním srovnání*. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-86131-52-1.
- [12] Wokoun, René a Tvrdoň, Jozef. 2010. *Přímé zahraniční investice a regionální rozvoj*. Praha : Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1736-0.
- [13] Zákon č.219/1995 Sb., *Devizový zákon, v původním znění*.
- [14] Zákon č.72/2000 Sb. *Zákon o investičních pobídkách a o změně některých zákonů, v platném znění*.

Internetové:

- [15] BACOVSKÝ, Václav, 2009. *Krize po Maďarsku*. Respekt [online]. 20. 3. 2009 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/fokus/krize-po-madarsku>
- [16] BRŮHA, Jan a Jan ŠOLC, 2018. *Vliv firemních investic na produktivitu práce*. ČNB: Česká národní banka [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Vliv-firemnych-investic-na-produktivitu-prace/>
- [17] CZECHINVEST, © 1994-2020a. *Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění platném od 6. září 2019*. CzechInvest: Agentura pro podporu podnikání a investic [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-investory/Investicni-pobidky>
- [18] CZECHINVEST, © 1994-2020b. *Investiční pobídky v České republice: Ziskejte podporu pro Váš projekt*. In: CzechInvest: Agentura pro podporu podnikání a investic [online]. 8 s. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <http://www.cityinvestczech.cz/data/files/brozura-investicnich-pobidek-5717-cz.pdf>
- [19] CZECHINVEST, © 1994-2020c. *O nás*. CzechInvest: Agentura pro podporu podnikání a investic [online]. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.czechinvest.org/cz/O-CzechInvestu/O-nas?fbclid=IwAR0ei75Lo2gif16P3bvtB_GfZaF_ALGhD-IkntDbC5NnVgdEkpFNMQ8KRgI
- [20] CZECHINVEST, © 1994-2020d. *Historie*. CzechInvest: Agentura pro podporu podnikání a investic [online]. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/O-CzechInvestu/Historie?fbclid=IwAR1ruDx64yAhvh-zm9vhALqZ-xp3OFG3Quplux9oQVpzorbDWYAYqPl2ZP4>
- [21] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2014. *Měna a platební bilance: metodika*. Český statistický úřad [online]. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/10n1-04-_2004-mena_a_platebni_bilance___metodika
- [22] ČNB, 2002. *Přímé zahraniční investice: 2000* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2002, 146 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2000_CZ.PDF
- [23] ČNB, 2003. *Přímé zahraniční investice: 2001* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2003, 64 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z:

- https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2001_CZ.PDF
- [24] ČNB, 2004. *Přímé zahraniční investice: 2002* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2004, 66 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2001_CZ.PDF
- [25] ČNB, 2005. *Přímé zahraniční investice: 2003* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2005, 62 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2003_CZ1.PDF
- [26] ČNB, 2006. *Přímé zahraniční investice: 2004* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2006, 64 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2004_CZ.pdf
- [27] ČNB, 2007. *Přímé zahraniční investice: 2005* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2007, 54 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2005_CZ.pdf
- [28] ČNB, 2008. *Přímé zahraniční investice: 2006* ČNB: Česká národní banka [online]. září, 2008, 60 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2006_CZ.pdf
- [30] ČNB, 2009. *Přímé zahraniční investice: 2007* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2009, 59 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2006_CZ.pdf
- [31] ČNB, 2010. *Přímé zahraniční investice: 2008* ČNB: Česká národní banka [online]. Březen, 2010, 56 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2008_CZ.pdf
- [32] ČNB, 2011. *Přímé zahraniční investice za rok 2009* ČNB: Česká národní banka [online]. 81 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2009_CZ.pdf

- [33] ČNB, 2012a. *Podíl reinvestovaných zisků na celkových výnosech z přímých zahraničních investic (PZI)*. ČNB: Česká národní banka [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Podil-reinvestovanych-zisku-na-celkovych-vynosech-z-primych-zahranicnich-investic-PZI/>
- [34] ČNB, 2012b. *Přímé zahraniční investice za rok 2010* ČNB: Česká národní banka [online]. 59 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2010_CZ.pdf
- [35] ČNB, 2013. *Přímé zahraniční investice za rok 2011* ČNB: Česká národní banka [online]. 63 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2011_CZ.pdf
- [36] ČNB, 2014a. *Životní cyklus přímých zahraničních investic a jejich vliv na platební bilanci*. ČNB: Česká národní banka [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Zivotni-cyklus-primych-zahranicnich-investic-a-jejich-vliv-na-platebni-bilanci/>
- [37] ČNB, 2014b. *Přímé zahraniční investice za rok 2012* ČNB: Česká národní banka [online]. 68 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2012_CZ.pdf
- [38] ČNB, 2015. *Přímé zahraniční investice za rok 2013* ČNB: Česká národní banka [online]. 61 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2013_CZ.pdf
- [39] ČNB, 2016a. *Srovnání odlivu dividend v zemích Evropské unie*. ČNB: Česká národní banka [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Srovnani-odlivu-dividend-v-zemich-Evropske-unie/>
- [40] ČNB, 2016b. *Přímé zahraniční investice za rok 2014* ČNB: Česká národní banka [online]. 8 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2014_CZ.pdf

- [41] ČNB, 2017. *Přímé zahraniční investice za rok 2015* ČNB: Česká národní banka [online]. 9 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2015_CZ.pdf
- [42] ČNB, 2018. *Přímé zahraniční investice za rok 2016* ČNB: Česká národní banka [online]. 8 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2016_CZ.pdf
- [43] ČNB, 2019. *Přímé zahraniční investice za rok 2017* ČNB: Česká národní banka [online]. 8 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2017_CZ.pdf
- [44] ČNB, 2020. *Přímé zahraniční investice — 2018: obecný metodický popis a komentář k vývoji přímých zahraničních investic* ČNB: Česká národní banka [online]. 7 s. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2018_CZ.pdf
- [45] ČNB, ©2020. *Metodický list: Míra nezaměstnanosti (údaje ČSÚ)*. Česká národní banka [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/docs/ARADY/MET_LIST/nezcsu_cs.pdf?fbclid=IwAR2aX7ETgcjRtwJ4THnWv0oJd7v_wTsyT48ASKH4mIHUpSmXTgXWTDsxa_g
- [46] ČPP TRANSGAS, ©2015. *Historie*. ČPP Transgas: státní podnik [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.cpptransgas.cz/o-nas/historie/>
- [47] ECHO24, 2018. *Rakouská Erste úplně ovládla Českou spořitelnu. Valná hromada schválila vytěsnění minoritářů*. ECHO24.cz [online]. 3.11.2018 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SYNUZ/rakouska-erste-uplne-ovladla-ceskou-sporitelnu-valna-hromada-schvalila-vytesneni-minoritaru>
- [48] EURO, 2017. *Přiliv zahraničních investic do Evropy neustává. Loňský rok byl rekordní*. Euro [online]. 21. 8. 2017 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/priliv-zahranicnich-investic-do-evropy-neustava-lonsky-rok-byl-rekordni-1367142>
- [49] E15.CZ, 2014. *Ahold koupí české obchody Spar, zaplatí přes pět miliard*. E15.cz [online]. 11.3.2014 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z:

- <https://www.e15.cz/byznys/obchod-a-sluzby/ahold-koupi-ceske-obchody-spar-zaplati-pres-pet-miliard-1068333>
- [50] FOLEY, Ben, 2018. *What is regression analysis and why should I use it?* *Surveygizmo* [online]. 14.2.2018 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.surveygizmo.com/resources/blog/regression-analysis/?fbclid=IwAR2urDsXNahewu5RqA0Y-e4eDgMU22bw3Gcj1aGRU8Fi9C-FtMD71dW-VsY>
- [51] HYUNDAI, ©2020. *První výrobní závod v Evropě*. Hyundai: Hyundai Motor manufacturing Czech [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://hyundai-motor.cz/o-spolecnosti/>
- [52] INVESTIČNÍ WEB, 2014. *Ahold může koupit prodejny Interspar, některé své musí prodat*. Investiční web [online]. 27. 6. 2014 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.investicniweb.cz/news-2014-6-27-ahold-muze-koupit-prodejny-interspar-nektere-sve-musi-prodat/>
- [53] KOMERČNÍ BANKA, ©2020. *Historie KB*. Komerční banka [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: Komerční banka
- [54] KURZY.CZ, 2020. *Průměrná roční míra inflace v ČR v roce 2019 byla 2,8 %*. Kurzy.cz [online]. 13.01.2020 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/526579-13-01-2020-prumerna-rocni-mira-inflace-v-cr-vroce2019byla-2-8/>
- [55] MPO ČR, 2018. *Výroční hodnotící zpráva za rok 2017 dle Plánu hodnocení režimu státní podpory GBER: Investiční pobídky v České republice*. In: *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 30.7.2018, 48 s. [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/investicni-pobidky-a-prumyslove-zony/investicni-pobidky/2018/9/Vyrocní_zprava_2017_fin.pdf
- [56] NOHEJL, Vladimír, 2017. *Produktivita práce dnes a zítra*. Česká manažerská asociace [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.cma.cz/produktivita-prace-dnes-a-zitra/?fbclid=IwAR3xqcfbRb31yyETIbo4HoWFfzXz7jCBSe4Q4E83yxzRxbCaBiZrJQPy2o>
- [57] NOVOTNÝ, Radovan, 2009. *Maďarsko očarovalo kouzlo života na dluh*. IDNES.cz: ZPRAVODAJSTVÍ [online]. 21. 7 2009 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://finance.idnes.cz/madarsko-odcarovalo-kouzlo-zivota-na-dluh-fi7-/inv.aspx?c=A090720_113237_inv_bab

- [58] ROZHLED, 2017. *Privatizace společnosti Unipetrol*. Rozhled: Založeno na faktech [online]. 11.10.2017 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://rozhled.org/2017/10/11/privatizace-spolecnosti-unipetrol/>
- [59] STHDA. *Correlation Test Between Two Variables in R*. STHDA: Statistical tools for high-throughput data analysis [online]. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: http://www.sthda.com/english/wiki/correlation-test-between-two-variables-in-r?fbclid=IwAR1DMxFMKnLAPdQcDG-_nshbSCo_ITDgf4znfZjfcgn_iNc33CM64M35WUU
- [60] THE WORLD BANK GROUP, ©2019. *Foreign direct investment, net inflows (% of GDP): Czech Republic, Slovak Republic, Poland, Hungary*. The World Bank Group [online]. [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.WD.GD.ZS?end=2018&locations=CZ-SK-PL-HU&start=2000>
- [61] TPCA, ©2014. *O nás*. TPCA [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <http://www.tpca.cz/o-nas/?isnomobile=1>
- [62] WORLD GOVERNMENT BONDS, ©2020. *Czech Republic credit rating*. World government bonds [online]. [cit. 2020-02-17]. Dostupné z: http://www.worldgovernmentbonds.com/credit-rating/czech-republic/?fbclid=IwAR2ExPGZb6Vy9mAvL5AEZ3bpKWedjbBFnhYk_szfBrAj5FI9iEHmuCIuWt8
- [63] ZAMRAZILOVÁ, Eva, 2012. *Proč neroste česká ekonomika?* ČNB: Česká národní banka [online]. 10. 9. 2012 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/autorske-clanky-rozhovory-s-predstaviteli-cnb/Proc-neroste-ceska-ekonomika-00001/>

9. Seznam příloh

Příloha 1 - Predikce hodnot vývoje přílivu PZI.....	72
Příloha 2 - ČR – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele.....	73
Příloha 3 - Hlavní město Praha – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele.....	73
Příloha 4 - Pardubický kraj – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele.....	74
Příloha 5 - Královehradecký kraj – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele	74
Příloha 6 - Ústecký kraj – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele	75
Příloha 7 - ČR – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti.....	75
Příloha 8 - Hlavní město Praha – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti.....	76
Příloha 9 - Pardubický kraj – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti.....	76
Příloha 10 - Královehradecký kraj – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti.....	77
Příloha 11 - Ústecký kraj – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti	77
Příloha 12 - Vliv stavu příchozích PZI na průměrnou roční míru inflace.....	78
Příloha 13 - Vliv stavu příchozích PZI na produktivitu práce.....	78
Příloha 14 - Podklad pro zadání diplomové práce.....	79

Příloha 1 - Predikce hodnot vývoje přílivu PZI

Příliv PZI (mld. Kč)	Rok	Očekávaný příliv PZI metodou časových řad (mld. Kč)
186,90	2000	191,24
163,90	2001	114,42
183,20	2002	153,00
-3,70	2003	72,93
118,80	2004	173,08
211,00	2005	192,38
175,20	2006	263,75
365,30	2007	339,67
157,40	2008	136,89
121,70	2009	105,29
98,40	2010	85,26
-5,40	2011	-15,91
196,70	2012	183,39
67,80	2013	110,10
105,90	2014	130,35
120,60	2015	39,36
229,00	2016	171,03
197,10	2017	212,76
368,20	2018	277,28
	2019	389,05
	2020	181,15
	2021	145,45

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB

Příloha 2 - ČR – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	HDP na obyvatele (Kč)
2000	818,4	191193
2001	982,3	203210
2002	1165,5	213871
2003	1161,8	228942
2004	1280,6	245992
2005	1491,6	260575
2006	1666,8	278173
2007	2032,1	296341
2008	2189,5	307080
2009	2311,2	307407
2010	2409,6	299351
2011	2404,2	302300
2012	2600,9	303122
2013	2668,7	302416
2014	2774,6	309863
2015	2895,2	333926
2016	3124,2	330099
2017	3321,3	345192
2018	3689,5	358988

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ (regionální účty)

Příloha 3 - Hlavní město Praha – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele

Rok	HDP na obyvatele (Kč)	Stav příchozích PZI (mld. Kč)
2000	456202	389,4
2001	509539	484,7
2002	541221	613
2003	580287	537,4
2004	632011	598,6
2005	680418	801,1
2006	730827	885,3
2007	808798	1049
2008	840097	1169,6
2009	807113	1185,3
2010	813342	1254,7
2011	810814	1256,8
2012	807594	1385,3
2013	812460	1426,2
2014	834578	1512
2015	917183	1656,2
2016	943289	1785,7
2017	997560	2047,9
2018	1056761	2332,5

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ (regionální účty)

Příloha 4 - Pardubický kraj – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	HDP na obyvatele (Kč)
2000	22,4	197531
2001	27,8	211896
2002	26,8	221648
2003	39,7	233285
2004	34,7	249914
2005	36	260527
2006	38	285453
2007	40,4	312593
2008	46,75	315898
2009	39,5	304128
2010	56,2	309498
2011	52,9	321009
2012	49,8	306424
2013	35,2	313716
2014	40,3	333110
2015	37,8	354449
2016	43,5	367743
2017	49,2	387994
2018	55,2	410635

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ (regionální účty)

Příloha 5 - Královéhradecký kraj – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	HDP na obyvatele (Kč)
2000	17,1	215488
2001	19,8	229094
2002	22,8	234016
2003	24,3	242096
2004	25,8	263520
2005	24,5	275545
2006	21,5	288308
2007	30	316012
2008	31,49	326850
2009	36,1	324013
2010	48,8	328200
2011	47,6	331212
2012	54,4	333429
2013	52	335312
2014	53,3	359156
2015	57,6	378034
2016	55,9	401093
2017	61,8	442046
2018	66,9	450841

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ (regionální účty)

Příloha 6 - Ústecký kraj – Stav příchozích PZI a HDP na obyvatele

Rok	Stav příchozích PZI (mln. Kč)	HDP na obyvatele (Kč)
2000	60,9	191193
2001	69,3	203210
2002	76,3	213871
2003	67,8	228942
2004	75,8	245992
2005	61,9	260575
2006	60,6	278173
2007	104,8	296341
2008	103,8	307080
2009	103,9	307407
2010	104,3	299351
2011	87,1	302300
2012	83,7	303122
2013	90	302416
2014	82,6	309863
2015	74,6	333926
2016	81	330099
2017	80,6	345192
2018	82,7	358988

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ (regionální účty)

Příloha 7 - ČR – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti

Rok	Stav příchozích PZI (mln. Kč)	Míra nezaměstnanosti (%)
2000	818,4	8,8
2001	982,3	8,1
2002	1165,5	7,3
2003	1161,8	7,8
2004	1280,6	8,3
2005	1491,6	7,9
2006	1666,8	7,1
2007	2032,1	5,3
2008	2189,5	4,4
2009	2311,2	6,7
2010	2409,6	7,3
2011	2404,2	6,7
2012	2600,9	7,0
2013	2668,7	7,0
2014	2774,6	6,1
2015	2895,2	5,0
2016	3124,2	4,0
2017	3321,3	2,9
2018	3689,5	2,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Příloha 8 - Hlavní město Praha – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	Míra nezaměstnanosti (%)
2000	389,4	4,2
2001	484,7	3,9
2002	613	3,6
2003	537,4	4,2
2004	598,6	3,9
2005	801,1	3,5
2006	885,3	2,8
2007	1049	2,4
2008	1169,6	1,9
2009	1185,3	3,1
2010	1254,7	3,8
2011	1256,8	3,6
2012	1385,3	3,1
2013	1426,2	3,1
2014	1512	2,5
2015	1656,2	2,8
2016	1785,7	2,2
2017	2047,9	1,7
2018	2332,5	1,3

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Příloha 9 - Pardubický kraj – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	Míra nezaměstnanosti (%)
2000	22,4	8,3
2001	27,8	6,4
2002	26,8	7,2
2003	39,7	7,6
2004	34,7	7
2005	36	5,6
2006	38	5,5
2007	40,4	4,4
2008	46,75	3,6
2009	39,5	6,4
2010	56,2	7,2
2011	52,9	5,6
2012	49,8	7,7
2013	35,2	8,4
2014	40,3	6,4
2015	37,8	4,6
2016	43,5	3,7
2017	49,2	2,7
2018	55,2	1,7

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Příloha 10 - Královohradecký kraj – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	Míra nezaměstnanosti (%)
2000	17,1	6,1
2001	19,8	6,1
2002	22,8	4,2
2003	24,3	5,8
2004	25,8	6,6
2005	24,5	4,8
2006	21,5	5,4
2007	30	4,2
2008	31,49	3,9
2009	36,1	7,7
2010	48,8	6,9
2011	47,6	7,1
2012	54,4	7,1
2013	52	8,2
2014	53,3	6,2
2015	57,6	5,6
2016	55,9	4,1
2017	61,8	2,2
2018	66,9	2,3

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Příloha 11 - Ústecký kraj – Stav příchozích PZI a Míra nezaměstnanosti

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	Míra nezaměstnanosti (%)
2000	60,9	16
2001	69,3	13,3
2002	76,3	12,7
2003	67,8	13
2004	75,8	14,5
2005	61,9	14,5
2006	60,6	13,7
2007	104,8	9,9
2008	103,8	7,9
2009	103,9	10,1
2010	104,3	11,2
2011	87,1	9,9
2012	83,7	10,8
2013	90	9,4
2014	82,6	8,5
2015	74,6	7,6
2016	81	5,1
2017	80,6	3,5
2018	82,7	3,6

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Příloha 12 - Vliv stavu příchozích PZI na průměrnou roční míru inflace

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	Průměrná roční míra inflace (%)
2000	818,4	3,9
2001	982,3	4,7
2002	1165,5	1,8
2003	1161,8	0,1
2004	1280,6	2,8
2005	1491,6	1,9
2006	1666,8	2,5
2007	2032,1	2,8
2008	2189,5	6,3
2009	2311,2	1
2010	2409,6	1,5
2011	2404,2	1,9
2012	2600,9	3,3
2013	2668,7	1,4
2014	2774,6	0,4
2015	2895,2	0,3
2016	3124,2	0,7
2017	3321,3	2,5
2018	3689,5	2,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Příloha 13 - Vliv stavu příchozích PZI na produktivitu práce

Rok	Stav příchozích PZI (mld. Kč)	Produktivita práce na 1 hodinu (Kč)
2000	818,4	258,32
2001	982,3	291,45
2002	1165,5	302,7
2003	1161,8	321,6
2004	1280,6	349,02
2005	1491,6	365,03
2006	1666,8	391,35
2007	2032,1	422,55
2008	2189,5	432,1
2009	2311,2	432,4
2010	2409,6	435,41
2011	2404,2	442,95
2012	2600,9	451,33
2013	2668,7	457,5
2014	2774,6	475,23
2015	2895,2	505,02
2016	3124,2	509,25
2017	3321,3	529,1
2018	3689,5	550,46

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČNB a ČSÚ

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2019/2020

Studijní program: Systémové inženýrství a informatika
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Informační management (im2-p)

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Bc. Stehlík Petr	Lud'ka Maturoy 855, Pardubice - Studánka	11800731

TÉMA ČESKY:

Přímé zahraniční investice v České republice

TÉMA ANGLICKY:

Foreign direct investment in the Czech Republic

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Eva Hamplová, Ph.D. - KE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl: Posouzení vývoje a vlivu přímých zahraničních investic do České republiky na ekonomiku ČR a zhodnocení vlivu na *vybrané makroekonomické ukazatele v letech 2000-2018.*

Osnova:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Přímé zahraniční investice
4. Platební bilance
5. Investiční pobídky
6. Vývoj přímých zahraničních investic do ČR
7. Teritoriální a odvětvové rozdělení investic do ČR
8. Dopady přímých zahraničních investic na ekonomiku ČR
9. Shrnutí
10. Závěr
11. Literatura

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- SRHOLEC, Martin. 2004. Přímé zahraniční investice v České republice: teorie a praxe v mezinárodním srovnání. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-86131-52-1.
- DURČÁKOVÁ, Jaroslava a Martin MANDEL. Mezinárodní finance. 2. dopl. vyd. Praha: Management Press, 2003. 399 s. ISBN 80-7261-090-2
- REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. 424 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
- POLOUČEK, S. a kol. Peníze, banky, finanční trhy, Praha: C.H. Beck, 2009, 415 s.

Podpis studenta: *Yella*

Datum: 16.4.2019

Podpis vedoucího práce: *Janylová*

Datum: 16.4.2019